

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

रस्ता सुरक्षा अभियानांतर्गत नागरिकांना सुरक्षा विषयक मार्गदर्शन करण्याबाबत

(१) ७५६३६ (१२-०४-२०१७). श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात परिवहन विभागाकडून दिनांक १ जानेवारी ते १५ जानेवारी या कालावधीत रस्ता सुरक्षा सप्ताह साजरा केला जात असून या माध्यमातून रस्त्यांवरील अपघात टाळण्यासाठी नागरिकांना रस्ता सुरक्षा अभियानाचे धडे दिले जात असतांनाही राज्यात दरवर्षी सरासरी १२ हजार लोकांचा अपघाती मृत्यू होत असून यामध्ये ८० टक्के लोक १८ ते ३० वयोगटातील असतात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भंडारा जिल्ह्यात परिवहन विभागाकडून रस्ता सुरक्षा अभियानाची केवळ औपचारिकता केली जात असल्याने अपघातांची संख्या वाढतच असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वाढते अपघातांचे प्रमाण लक्षात घेता परिवहन विभागाकडून रस्ता सुरक्षा अभियानाचे प्रशिक्षण देऊन लोकांना जागृत करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१५-०७-२०१९) : (१), (२) व (३) महाराष्ट्र राज्यात सन २०१५ मध्ये ६३८०५ अपघात होवून त्यामध्ये १३२१२ मृत्यूमुखी पडले होते तर सन २०१६ या वर्षात १३८४८ अपघात होवून त्यामध्ये १२८८३ लोक मृत्यूमुखी पडले आहेत. सन २०१५ च्या तुलनेत राज्यातील अपघातांच्या संख्येत घट झालेली आहे. या अपघातात १५ ते २४ या वयोगटातील २५ टक्के लोक मृत्यूमुखी पडलेले आहेत.

तसेच भंडारा जिल्ह्यात सन २०१५ मध्ये ४६१ अपघात झाले होते तर सन २०१६ मध्ये ४५८ अपघात झालेले आहेत. सन २०१५ च्या तुलनेत जिल्ह्यातील अपघातांच्या संख्येत घट झालेली आहे.

दि.०९.०१.२०१७ ते दि.२३.०१.२०१७ या कालावधीत रस्ता सुरक्षा अभियानांतर्गत वाहनांना परावर्तीका लावणे, माहिती पत्रकांचे वाटप करणे, शालेय स्तरावर रॅली काढणे, वाहन चालकांना सुरक्षित वाहन चालविण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या नियमाबाबत प्रात्यक्षिक दाखविणे, रस्ता सुरक्षा संबंधी प्रात्यक्षिक व पथनाट्य सादर करणे, नेत्र तपासणी व रस्ता सुरक्षाविषयक मार्गदर्शन करणे इ. कार्यक्रमाचा समावेश होता.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सर्व महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांना वाहन परवाना देणा-या योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत

(२) ७७६७७ (१३-०४-२०१७). श्री.बाबुराव पाचर्ण (शिरूर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या परिवहन विभागामार्फत महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दुचाकी व चारचाकी गाड्यांसाठी आवश्यक असणारा वाहन परवाना महाविद्यालयांमध्ये देण्यासाठी दिनांक १६ जानेवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मुंबई येथील किर्ती महाविद्यालयातून योजनेचा प्रारंभ केलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील अन्य महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांना वाहतूक परवाना देण्यासाठी महाविद्यालयीन स्तरावर संबंधित प्रादेशिक परिवहन कार्यालयामार्फत यंत्रणा उभी करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास राज्यातील सर्व महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांना वाहन परवाना देण्यासाठीची योजना सुरु करण्याबाबत शासनाकडून याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१२-०७-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

महाविद्यालयांमध्ये शिकाऊ अनुज्ञप्ती संगणकीय चाचणी घेण्याकरीता परिवहन आयुक्त कार्यालयातर्फे निर्णय घेवून दि.२०.०७.२०१७ व त्यानंतर पुन्हा दि.०२.०८.२०१८ रोजी सर्व परिवहन कार्यालयांना त्यानुसार कार्यनिर्देश देण्यात आलेले आहे. त्याचप्रमाणे राज्यातील सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू यांना महाविद्यालयांमध्ये शिकाऊ अनुज्ञप्तीची शिबिरे आयोजित करण्याबाबत सर्व महाविद्यालयांना निर्देश देण्याबाबत विनंती करण्यात आलेली आहे.

महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांसाठी शिकाऊ अनुज्ञप्तीची शिबिरे आयोजित करण्याबाबत महाविद्यालयाकडून मागणी आल्यास संबंधित महाविद्यालयांमध्ये त्याप्रमाणे शिबिरे आयोजित करण्यात येतात. या योजनेअंतर्गत अशा प्रकारची एकूण ४९ शिबिरे आयोजित करण्यात आलेली आहे. यामध्ये एकूण १७८२ अर्जदारांकडून शिकाऊ अनुज्ञप्तीसाठी अर्ज करण्यात आलेले आहे. त्यापैकी १३१७ अर्जदार संगणकीय चाचणीत उत्तीर्ण झालेले असून त्यांना शिकाऊ परवाने देण्यात आलेले आहे.

(३) अशा पध्दतीचे कॅम्प आयोजित करण्याबाबत मुंबई, कल्याण, नाशिक, नागपूर व चंद्रपूर यासारख्या शहरातील महाविद्यालयाकडून मागणी प्राप्त झाल्यानुसार शिबिरांचे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भिवंडी (जि.ठाणे) येथे मुदतबाह्य आणि परिवहन विभागाकडील नोंदणी संपुष्टात आलेल्या वाहनांवर कारवाई केली नसल्याबाबत

(३) ८२३३० (१३-०४-२०१७). श्री.महेश चौघुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवंडी (जि.ठाणे) येथील मुदतबाह्य आणि परिवहन विभागाकडील नोंदणी संपुष्टात आलेली विविध प्रकारची पकडण्यात आलेली वाहने भिवंडी एसटी आगारात गेल्या तीन वर्षांपासून पडून असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मुदतबाह्य आणि पकडण्यात आलेल्या जप्त वाहनांवर पुढील कायदेशीर कारवाई करण्यासाठी सहायक वाहतूक अधीक्षक, राज्य मार्ग परिवहन, भिवंडी यांनी ठाणे परिवहन विभागाला कळवूनही कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त सर्व प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले,

(४) असल्यास, तदनुसार शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१५-०७-२०१९) : (१), (२) व (३) ठाणे प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील वायुवेग पथकामार्फत मोटार वाहन अधिनियम १९८८ व त्याअंतर्गत नियमातील तरतूदीचे उल्लंघन करणाऱ्या वाहनाविरुद्ध कारवाई करण्यात येवून सदर दोषी वाहने पोलिस स्टेशन, परिवहन कार्यालय व राज्य परिवहन मार्ग महामंडळाच्या आगारात अटकावून ठेवण्यात येतात.

वरीलप्रमाणे अटकावून ठेवलेली वाहने हटविण्याबाबत राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या भिवंडी आगार व्यवस्थापक यांनी कळविण्याप्रमाणे सदरच्या वाहनांच्या लिलावाची प्रक्रिया प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, ठाणे यांच्या कार्यवाहीखाली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईमध्ये कोकण व पश्चिम महाराष्ट्राच्या प्रवासासाठी खाजगी

बसेसच्या दरवाढीवर नियंत्रण ठेवण्याबाबत

(४) ८६८३६ (१४-०८-२०१७). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईत प्रवाशांकडून खासगी बसेसकडून कोकण व पश्चिम महाराष्ट्राच्या प्रवासासाठी दुप्पट भाडे आकारणी होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी करून खाजगी बसेसच्या दरवाढीवर नियंत्रण ठेवण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१९-०७-२०१९) : (१) व (२) राज्यातील खाजगी प्रवासी बसेसना कंत्राटी परवाने देण्यात येतात. खाजगी प्रवासी बसेसचे प्रकार व त्यांच्या सेवेचा दर्जा, आसन रचना व आसनक्षमता निकषानुसार परवानाधारक व प्रवासी यांच्यात आपआपसात भाडे ठरविण्यात येते. उक्त विषयाच्या अनुषंगाने मा.मुंबई उच्च न्यायालय येथे क्र.१४९/२०१९ जनहित याचिका दाखल केली असून उक्त याचिकेत मा.न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार खाजगी प्रवासी बसेस यांचे भाडेदर निश्चितीचे सूत्र ठरविण्यासाठी सीआयआरटी, पुणे या संस्थेची नियुक्ती करण्यात आली. सदर संस्थेद्वारे सादर केलेला अहवाल कार्यवाहीखाली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील टॅक्सीचे दर ठरविण्यासाठी नेमलेल्या समितीच्या अहवालाबाबत

(५) ९२९२५ (१४-०८-२०१७). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील टॅक्सीचे दर ठरविण्यासाठी शासनाने समिती नेमली आहे, हे खरे आहे काय;
- (२) असल्यास, सदर समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय;
- (३) असल्यास, मुंबईतील टॅक्सीच्या दराबाबत अहवालात सादर केलेल्या शिफारशीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१९-०७-२०१९) : (१) व (२) होय.

(३) राज्यातील ऑटोरिक्षा/ टॅक्सीच्या भाडेदराबाबत सुत्र विहित करण्याकरीता श्री.बी.सी.खटुआ, संचालक, मुंबई ट्रान्सफॉर्म सपोर्ट युनिट यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती नियुक्त करण्यात आली होती. सदर समितीने दिनांक २८.०९.२०१७ रोजी शासनास अहवाल सादर केला असून सदर अहवालातील शिफारशीच्या अंमलबजावणीबाबत शासनस्तरावर विचारविनिमय सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड येथे नैसर्गिक आपत्तीमुळे राज्य परिवहन महामंडळाचे आर्थिक नुकसान झालेबाबत

(६) १९३८५ (२७-१२-२०१७). श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नांदेड येथे दिनांक १९ व २० ऑगस्ट, २०१७ रोजी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे नांदेड विभागातील विविध आगारांतून धावणा-या ४० बसेस धावू शकल्या नाहीत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या नैसर्गिक आपत्तीमुळे नांदेड येथील राज्य परिवहन महामंडळाचे सुमारे २० लाखाचे नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने याबाबत चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीअंती महामंडळाला झालेला तोटा भरून काढण्यास आर्थिक मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१६-०७-२०१९) : (१) होय.

(२) अंशतः खरे आहे.

दि.१९ व २० ऑगस्ट, २०१७ रोजी नांदेड जिल्हयातील सर्वच तालुक्यांमध्ये अतिवृष्टी झाल्यामुळे राज्य परिवहन महामंडळाच्या नांदेड विभागाचे २६६४८ कि.मी. रद्द होऊन महामंडळाचे अंदाजे रु.५,६९,९१७/- चे आर्थिक नुकसान झालेले आहे.

(३) व (४) सदर नुकसान भरून काढण्यासाठी नांदेड विभागातील सर्व आगारांना देण्यात आलेल्या संयुक्त वेळापत्रक २०१७-१८ द्वारे मंजूर नियते व दैनंदिन फेऱ्या सुरु करण्यात आल्या. तसेच, रविवार व सार्वजनिक सुट्टीच्या दिवशी कमी उत्पन्नाच्या फेऱ्या स्थगित ठेवून त्याऐवजी गर्दीच्या मार्गावर जादा फेऱ्या चालविण्यात आल्या.

आगारातील चालक/वाहकांना प्रत्येक थांब्यावर बस थांबवून प्रवासी चढ/उतार करणेबाबत सक्त सूचना देण्यात आल्या व मार्ग तपासणी पथकाद्वारे तपासणी करण्यात आली. त्यामुळे माहे सप्टेंबर २०१७ मध्ये वाहतूक उत्पन्नात मागील वर्षाच्या तुलनेत ५६.५० लाखांचे वाढ झालेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मायणी (जि.सातारा) येथील निवृत्त अंगणवाडी सेविकांना मानधन मिळत नसल्याबाबत

(७) ११४०७५ (०४-०४-२०१८). श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

वि.स. ५८६ (6)

- (१) मायणी (जि.सातारा) येथील निवृत्त अंगणवाडी सेविकांना शासनाकडून मिळणारे मानधन मिळत नसल्यामुळे त्यांनी उपोषणाचा इशारा दिला असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सेवानिवृत्त अंगणवाडी सेविकांना मानधन देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०९-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

महाराष्ट्र अंगणवाडी कर्मचारी संघ यांचे तर्फे वरिष्ठ शाखा प्रबंधक एलआयसी पुणे यांना दिनांक २२/१/२०१८ च्या पत्रान्वये एकरक्कमी लाभाची रक्कम वेळेत न मिळाल्यास लाभार्थी रक्कम न मिळालेले कर्मचारी बेमुदत धरणे आंदोलनास बसतील असे कळविण्यात आले आहे.

(२) सेवानिवृत्त अंगणवाडी सेविकांना एकरक्कमी लाभ देणेकरीता उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बाल कल्याण), जिल्हा परिषद, सातारा कार्यालयाकडून दिनांक २६/०९/२०१७ रोजी एल.आय.सी. पुणे कार्यालयास एकूण ११३ अंगणवाडी सेविकांना एकरक्कमी लाभ देण्याचे प्रस्ताव सादर करण्यात आले आहे. त्याकरीता उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बाल कल्याण), जिल्हा परिषद, सातारा कार्यालयाकडून पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील सुमारे दीड हजार अंगणवाड्या इमारतीविना असल्याबाबत

(८) ११४०९२ (१०-०४-२०१८). **श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) :** सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील सुमारे दिड हजार अंगणवाड्या इमारतीविना असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे जिल्ह्यातील हवेली तालुक्यातील बहुतांश अंगणवाड्यात इमारत नसल्याने बालकांना शिकवताना सेविकांना प्रचंड अडचणींचा सामना करावा लागत असून कधी मंदिरात वा पंचायतीच्या कार्यालयात वा कधी अंगणवाड्या भर उन्हात भरविल्या जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त अंगणवाड्याची शासनाने पाहणी केली आहे काय व त्यानुसार अंगणवाड्यांना इमारती मिळण्यासह निधीची तरतूद करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०५-०८-२०१९) : (१) होय. हे खरे आहे.

(२) एकही अंगणवाडी भर उन्हात भरविली जात नाही.

(३) होय.

जिल्हा वार्षिक सर्वसाधारण योजना अंतर्गत सन २०१७-१८ मध्ये १५०.०० लक्ष निधीची तरतूद करण्यात आलेली आहे. त्याअंतर्गत सन २०१७-१८ मध्ये ९१ नविन अंगणवाडी इमारत बांधकामांना मंजूरी देण्यात आलेली आहे व ६७६ अंगणवाडी इमारत दुरुस्तीच्या कामांना मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उरण व पनवेल तालुक्यातील खाजगी खाड्यांमुळे परिसरातील शेतीचे होत असलेले नुकसान

(९) ११४३५७ (०६-०४-२०१८). श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग) : सन्माननीय खारभूमी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उरण व पनवेल तालुक्यातील खाजगी खाड्यांना भगदाडे पडत असल्याने या परिसरातील खोपटे ते वशेणी मार्गे पनवेल तालुक्यातील केळवणे पर्यंतच्या हजारो शेतकऱ्यांना आपल्या वडिलोपार्जित शेतीत अन्नधान्य पिकविता आले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या सर्व समुद्री खाड्यांचे समुद्री बंधारे बांधण्यासाठी किमान दोन ते अडीच कोटी रुपयांच्या निधीची आवश्यकता असतानाही शासनाकडून निधी उपलब्ध होत नसल्याने स्थानिक नागरिकांनी जिल्हा नियोजन मंडळाकडे निधीची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनामार्फत निधीची पूर्तता करून सदर समुद्री बंधारे बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१९-०८-२०१९) : (१) होय.

(२) जिल्हा नियोजन समितीच्या दिनांक ३०.०१.२०१५ रोजीच्या बैठकीमध्ये मा.आमदार, श्री.सुभाष पाटील यांनी जिल्हा नियोजन मंडळाकडून निधीची मागणी केली होती.

(३) उरण व पनवेल तालुक्यामध्ये ७ खाजगी खारभूमी योजना असल्यामुळे त्यावर शासनामार्फत खर्च केला जात नाही. तथापि, जलसंपदा विभागाच्या दिनांक १०.०४.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार या ७ खाजगी खारभूमी योजनांची संपूर्ण नुतनीकरणाची बांधकामे सामुदायिक सामाजिक जबाबदारी (CSR) निधी अंतर्गत हाती घेणेसाठी सिडको/जेएनपीटी/ओएनजीसी यांच्याकडून निधी प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

सद्यस्थितीत उरण तालुक्यातील वशेणी खाजगी खारभूमी योजनेचे एकूण २३४७ मी. लांबीपैकी ८४० मी. लांबीचे, पुनाडे खाजगी खारभूमी योजनेचे संपूर्ण १६८५ मी. लांबीचे, कोनी केळवणे खाजगी खारभूमी योजनेचे १९३० मी. लांबीपैकी ९३० मी. लांबीचे तात्पुरत्या दुरुस्तीचे काम पूर्ण केले आहे. यामध्ये विशेषतः कोनी केळवणे या खाजगी खारभूमी योजनेच्या सा.क्र. १२५० मी. ते १३१५ मी. मधील मोठी खांड बुजविण्यात आली आहे.

खाजगी खारभूमी योजना शासनाच्या ताब्यात घेणेबाबतच्या प्रस्तावावर नियोजन विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यानुसार किनारा नियमन क्षेत्र (CRZ) विषयक मान्यता घेण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सर्वोपचार रुग्णालय (जि.अकोला) येथील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यानकडून होत असलेले गैरप्रकार

(१०) १२११२० (२५-०७-२०१८). श्री.गोवर्धन शर्मा (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सर्वोपचार रुग्णालय (जि.अकोला) येथील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-याने रुग्णाच्या महिला नातेवाईकाकडे रक्त आणि औषध मिळवून देण्याचे अमिष दाखवून अनैतिक संबंध ठेवण्याची मागणी केली असल्याची बाब माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रुग्णालयातील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या बेजबाबदारपणा मुळे अनेक रुग्णांना रुग्णालयातील सुविधांपासून वंचित रहावे लागत असून प्रस्तुत प्रकरणी पिडत महिलेने वरीष्ठ अधिकारी यांचेकडे लेखी तक्रार न केल्याने संबंधित कर्मचा-यावर कोणतीच कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, या रुग्णालयात चतुर्थश्रेणी कर्मचारी रुग्णाला इतरत्र नेण्यास टाळाटाळ करित असून रुग्णाच्या नातेवाईकांकडे पैश्याची मागणी देखिल करताना निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रस्तुत प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(५) असल्यास, या प्रकरणात दोषी असलेल्या कर्मचा-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०६-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे

(२), (३), (४) व (५) सदरहू तक्रारीच्या अनुषंगाने अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, अकोला यांनी चौकशी समिती गठीत केली होती. परंतु सदर चौकशी समिती समोर संबंधित तक्रारदार महिला जबाब देण्यासाठी हजर राहिल्या नाहीत. त्यामुळे चौकशी पूर्ण होऊ शकली नाही. तथापि सदर कर्मचाऱ्याची अन्य ठिकाणी बदली करण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे दिंडीगड (ता.भिंवंडी, जि.ठाणे) हे पर्यटन स्थळ मंजूर करून या ठिकाणाच्या विकासाकरिता पर्यटन विकास निधी मंजूर करण्याबाबत

(११) १२९२६६ (०४-१२-२०१८). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिंवंडी पूर्व) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे दिंडीगड (ता.भिंवंडी, जि.ठाणे) हे पर्यटन स्थळ मंजूर करून या ठिकाणाच्या विकासाकरिता जिल्हा नियोजन समिती मधून ३ कोटी रुपये पर्यटन विकास निधी मंजूर करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री (उपक्रम) तथा पालकमंत्री, ठाणे जिल्हा यांना दिनांक १६ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निवेदनानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२४-०८-२०१९) : (१) स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २५.१२.२०१८ रोजी निवेदन दिलेले आहे.

(२) ठाणे वनविभागाचे कार्यक्षेत्रातील सन २०१६-१७ या वर्षी पडघा वनक्षेत्रातील सोनाळे दिंडीगड या पर्यटन स्थळाचा रु.९८.५१ लक्ष कामाचे प्रस्तावास प्रशासकीय मंजूरी मिळून अनुदान मंजूर करण्यात आले आहे. सदर प्रस्तावामधील कामे ई-निविदा प्रणालीद्वारे पूर्ण करण्यात आली आहेत. दुसऱ्या टप्प्यातील प्रस्तावित कामांना जिल्हाधिकारी तथा सदस्य सचिव, जिल्हा नियोजन समिती, ठाणे यांचेकडील दिनांक ५.३.२०१९ अन्वये सन २०१८-१९ या वर्षाकरिता रु.२५८.४५ लक्ष इतक्या रकमेस प्रशासकीय मंजूरी प्राप्त झाली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती जिल्ह्यात आरटीओ परवानाधारक स्कूल व्हॅन व स्कूल बसेसच्या अनेक चालकांनी व्हॅनची फेरतपासणी केली नसल्याबाबत

(१२) १२९७६० (१५-१२-२०१८). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्ह्यात आरटीओ परवानाधारक ६५० स्कूल व्हॅन व स्कूल बसेस असून यातील अनेक चालकांनी व्हॅनची फेर तपासणी केली नसल्याचे माहे जून, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, ऑटो रिक्षामध्ये ऑटो चालक क्षमतेपेक्षा जास्त विद्यार्थी बसवून नेत असून हा प्रकार नियमबाह्य असल्याने विद्यार्थ्यांचे जीव धोक्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विद्यार्थ्यांच्या संरक्षणासाठी नियमबाह्यरित्या स्कूल व्हॅन व रिक्शा चालविणाऱ्या चालक यांची चौकशी करून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०६-०७-२०१९) : (१) व (२) ऑटोरिक्शा क्षमतेपेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणे नियमबाह्य आहे व अशी वाहतूक करतांना आढळून आल्यास वायुवेग पथकामार्फत कारवाई करण्यात येत असते.

(३) राज्यातील परिवहन कार्यालयातील वायुवेगपथकामार्फत शालेय विद्यार्थ्यांची अवैध वाहतूक करणाऱ्या तसेच स्कूल बस नियमावलीतील तरतूदीचे उल्लंघन करणाऱ्या वाहनांची तपासणी करून दोषी वाहनांवर कारवाई करण्यात येते. प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, अमरावती या कार्यालयाच्या वायुवेग पथकामार्फत शालेय विद्यार्थ्यांची अवैध वाहतूक करणाऱ्या तसेच स्कुलबस नियमावलीतील तरतूदीचे उल्लंघन करणाऱ्या वाहनांवर माहे एप्रिल, २०१८ ते माहे ऑक्टोबर, २०१८ या कालावधीत केलेल्या कारवाईत ४७४ वाहनांची तपासणी करण्यात आली असता २११ वाहने दोषी आढळून आलेली आहे. सदर कारवाईतून रु.५.६५ लाख इतका दंड वसूल करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मोटरवाहन निरीक्षकांच्या परिक्षेतील निवड झालेल्या उमेदवारांच्या निवडीस
उच्च न्यायालयाने स्थगिती दिल्याबाबत**

(१३) १३२५३५ (१५-१२-२०१८). कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा आयोगाकडून घेण्यात आलेल्या मोटरवाहन निरीक्षकांच्या परिक्षेमध्ये ८३३ सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षकांनी निवड माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान करण्यात आली असून केंद्र शासनाने घालून दिलेले निकष शासनाने शिथिल केल्यामुळे सदर ८३३ उमेदवारांच्या निवडीस स्थगिती मिळाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षकांची १००८ पदे रिक्त असल्यामुळे कामाचा ताण मोठ्या प्रमाणात वाढला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षकांची पदे पुन्हा घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०१-०७-२०१९) : (१) सहायक मोटार वाहन निरीक्षक संवर्गासाठी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाने ८३२ उमेदवारांची शिफारस शासनास केली आहे. दरम्यानच्या काळात सहायक मोटार वाहन निरीक्षक संवर्गाच्या २०१६ च्या सेवाप्रवेश नियमाच्या अनुषंगाने मा.मुंबई उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ येथे दाखल रिट याचिका क्र.१२७०/२०१८ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने प्रथम पदभरतीस स्थगिती दिली व तदनंतर दि.२९/९/२०१८ च्या आदेशान्वये उक्त सेवाप्रवेश नियमातील नियम ३(iii)(गॅरेज प्रमाणपत्र) व ३(iv)(अनुज्ञप्ती) मधील परंतुके व नियम ४ रद्दबातल केलेला आहे.

(२) सहायक मोटार वाहन निरीक्षक संवर्गाची एकूण मंजूर पदसंख्या १३०२ असून, त्यापैकी सदयस्थितीत २२९ पदे भरलेली आहेत ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) व (४) मा.उच्च न्यायालयाच्या उक्त दि.२९/९/२०१८ च्या आदेशाविरुद्ध शासनाने मा.सर्वोच्च न्यायालयात विशेष अनुमती याचिका दाखल केलेली आहे. तसेच संबंधीत शिफारसपत्र उमेदवारांनीही मा.सर्वोच्च न्यायालयात विशेष अनुमती याचिका दाखल केलेली आहे. या प्रकरणामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने status quo चे आदेश दिलेले आहेत. प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे. तसेच सहायक मोटार वाहन निरीक्षक संवर्गात सध्या रिक्त असलेली न्यायालयीन प्रकरणांच्या पार्श्वभूमीवर भरता येतील काय याबाबत विधी व न्याय विभागाचे अभिप्राय घेण्यात येत आहेत.

मुंबई सेंट्रलवरून सुतारी विजयदुर्ग एसटी बस मॉड गावठाण मार्ग सुरु करण्याबाबत

(१४) १३२५३८ (१०-१२-२०१८). कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई सेंट्रलवरून सुतारी विजयदुर्ग एसटी बस मॉड गावठाण मार्ग सुरु करण्यासाठी ग्रामस्थ व लोकप्रतिनिधींनी मा.परिवहन मंत्री व संबंधित विभागाकडे लेखी निवेदनाने मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई सेंट्रलवरून सुटणारी विजयदुर्ग एसटी बस मॉड गावठाण मार्ग सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१६-०७-२०१९) : (१) होय.

(२) मुंबई ते विजयदुर्ग या मार्गावर १८.०० वा सुटणारी बसफेरी उन्हाळी जादा वाहतुकीच्या हंगामात प्रायोगिक तत्वावर मॉड गावठाण मार्ग चालविण्यात येणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील अंधेरी येथील प्रादेशिक परिवहन विभागाच्या कार्यालयात
एजंटंसाठी लॉकर देण्यात आल्याबाबत

(१५) १३५०६९ (०९-०७-२०१९). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.छगन भुजबळ (येवला), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.दिलीप सोपल (बार्शी), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहाकाळ), श्री.प्रदीप नाईक (किनवट), श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर (चंदगड), श्री.किसन कथारे (मुरबाड) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील अंधेरी येथील प्रादेशिक परिवहन विभागाच्या कार्यालयाच्या परिसरात अनधिकृत सल्लागार बनून दलाल (एजंट) नागरीकांकडून अधिकारपत्र घेऊन कामे करत असून यासाठी कार्यालयाच्या इमारतीमध्येच दलालांसाठी लॉकर तयार करण्यात आले असल्याची बाब माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या संदर्भात चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (३१-०७-२०१९) : (१), (२) व (३) हे खरे नाही. प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, मुंबई (पश्चिम) या कार्यालयात एकूण ३ मजले असून प्रत्येक मजल्यावर कार्यालयीन अभिलेख जतन करण्यासाठी लॉकर बनविण्यात आले आहे. कार्यालयीन कर्मचाऱ्यांव्यतिरिक्त इतर कोणतीही बाहेरील व्यक्ती सदर लॉकरचा वापर करत नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील चांदोली अभयारण्य, कोयना, गडनदी, जामदा इत्यादी
ठिकाणच्या प्रकल्पग्रस्तांनी सुरु केलेले आंदोलन

(१६) १३५०७१ (१६-०७-२०१९). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.छगन भुजबळ (येवला), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.दिलीप सोपल

(बार्शी), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.प्रदीप नाईक (किनवट), श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर (चंदगड), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रत्नागिरी जिल्ह्यातील चांदोली अभयारण्य, कोयना, गडनदी, जामदा इत्यादी ठिकाणच्या प्रकल्पग्रस्तांनी रत्नागिरी जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर दिनांक ४ एप्रिल, २०१९ पासून आंदोलन सुरु केले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्यांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, या प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्यांवर शासनाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२३-०८-२०१९) : (१) व (२) रत्नागिरी जिल्ह्यातील प्रकल्पग्रस्तांनी दिनांक ०२.०२.२०१९ ते दिनांक २६.०३.२०१९ या कालावधीत खालील मागण्यांकरीता जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी कार्यालया समोर आंदोलन केल्याची घटना निदर्शनास आली आहे.

- पुनर्वसन शाखेतील रिक्त पदे भरणे
- पुनर्वसन आराखड्यानुसार संकलन रजिस्टर तयार करणे.
- भूसंपादन करतांना खातेदारांसमोर संयुक्त मोजणी करणे.
- झाडे, नाले, गटारे यांची खात्री करून नोंद करणे.
- मोबदला वाटप करताना शासकीय पुनर्वसन अथवा स्वेच्छा पुनर्वसन पाहिजे असल्यास त्याबाबत लेखी जबाब घेणे.
- कुटुंबसंख्येप्रमाणे भूखंडाचे वाटप करणे.
- गावठाणांचे हस्तांतरण जिल्हा परिषदेकडे करणे.
- गावठाणामध्ये ग्रामपंचायत स्थापन करणे.
- शेतजमिनीसाठी ६५% रक्कम भरून घेणे.
- १०% वाढीव भूखंड ठेवणे,
- कोयना प्रकल्प ग्रस्तांना जमिनी देणे.
- प्रकल्पग्रस्तांना नोकरी देणे.
- शेतकऱ्यांना लाभ क्षेत्रामध्ये एक एकर शेतजमीन उपलब्ध करून देणे.
- नागरी सुविधा पुरविणे.

(३) व (४) जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी कार्यालयसमोर आंदोलनकर्त्यांच्या मागण्यांवर खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे :-

- पुनर्वसन शाखेतील रिक्त पदे भरण्यात आली आहेत.
- रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये एकूण २६ प्रकल्प असून त्यापैकी ७ प्रकल्प स्वेच्छा पुनर्वसन घेतलेले आहे व ४ प्रकल्पात एकही कुटुंब बाधित होत नसलेले प्रकल्प आहेत. उर्वरित १५ प्रकल्पांमध्ये संकलन रजिस्टर तयार करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

- भूसंपादन प्रकरणातील संयुक्त मोजणी करताना उपअधिकक्षक भूमी अभिलेख यांचे कार्यालयाकडून मोजणी संदर्भात तारीख व वेळ निश्चित करून तसेच ७/१२ वरील सर्व खातेदारांना त्याबाबत नोटीसा काढण्यात येऊन त्यांच्या उपस्थितीत मोजणी केली जाते. व संबंधित जमिनीमध्ये आढळलेले बांधकाम, झाडे, फळझाडे, विहिरीच्या नोंदी घेतल्या जातात.
- स्वेच्छा पुनर्वसन पाहिजे असल्यास त्याबाबत लेखी जबाब घेण्यात येतात. त्यानुसारच मोबदला वाटपाची कार्यवाही करण्यात येते.
- पुनर्वसन अधिनियमातील तरतुदीनुसार कुटुंबातील व्यक्तीची संख्या विचारात घेऊन भूखंडाचे वाटप करण्यात येते.
- ज्या गावठाणातील नागरी सुविधांची कामे पूर्ण झाली आहे ती गावठाणे जिल्हा परिषदेकडे हस्तांतरण करणेत आली आहेत.
- लोकसंख्येनुसार पुनर्वसीत गावठाणांचे महसूल गावात रूपांतर झाल्यानंतर ग्रामपंचायत स्थापन करण्याची कार्यवाही करण्यात येते.
- वाढीव भूखंड देण्याच्या अनुषंगाने प्रचलित शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येते.
- शेतजमिनीसाठी ६५% रक्कम भरून पर्यायी शेतजमीन देण्याच्या अनुषंगाने प्रचलित नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.
- रत्नागिरी जिल्हयामधील उपलब्ध जमिनीच्या अनुषंगाने कोयना प्रकल्पातील ८७ प्रकल्पग्रस्तांना जमिनीचे वाटप करण्यात आले आहे. त्याव्यतिरीक्त शिल्लक प्रकल्पग्रस्तांना पर्यायी शेतजमिनी उपलब्ध नसल्याने वाटप करण्यात आलेले नाही
- प्रकल्पग्रस्तांची नौकरीकरिता नियुक्ती जाहिरातीद्वारे स्पर्धापरिक्षा घेवून करण्यात येते.
- लाभ क्षेत्रामध्ये शेतकऱ्यांना जमीन देण्याबाबत प्रचलित अधिनियमातील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येते.
- शासन नियमानुसार देय असलेल्या नागरीसुविधा पुरविणेबाबत कार्यवाही करण्यात येते.

उरण येथील कांदळवनात कचरा टाकल्यामुळे खारफुटीचे जंगल नष्ट होत असल्याबाबत

(१७) १३५०९६ (१२-०७-२०१९). अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), कॅप्टन आर.तमिल सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.नरेंद्र महेता (मिरा भाईंदर), श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उरण येथील कांदळवनात भूमाफिया कचरा टाकून खारफुटीचे जंगल नष्ट करित असल्याचा प्रयत्न करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, खोपटा खाडी किनाऱ्यावरील खारफुटीवर जवळपासच्या गावांचा कचरा टाकत जात असल्याचेही दिसून आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत वन विभागाकडून कारवाई होत असताना चाणजे ग्रामपंचायतीमधील डंपर (घंटागाडी) कांदळवनात कचरा टाकत असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, कांदळवन नष्ट करण्याचा प्रयत्न करणाऱ्यांवर कारवाई करण्यासह पर्यावरणाच्या दृष्टीने अतिशय महत्वाचे असे कांदळवन सुरक्षित ठेवण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०३-०८-२०१९) : (१) व (२) मौजे खोपटा खाडी किनारी मे.अमेया एन्टरप्रायजेस कंपनीचा कचरा टाकणारा डंपर दिनांक २६.४.२०१९ रोजी वन विभागामार्फत जप्त करण्यात येऊन डंपर मालक श्री.कैलास म्हात्रे व श्री.इम्तियाज लियाकत अन्सारी यांच्या विरोधात वन गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे.

(३) मौजे चाणजे ग्रामपंचायतीची कचरा गाडी कांदळवनात कचरा टाकताना वन विभागाकडून जप्त करण्यात येऊन जासई येथे दिनांक २५.४.२०१९ रोजी श्री.अमित भगत, श्री.अनिल नाईक व श्री.प्रदीप कोळी रा.करंजा, ता.उरण यांच्या विरोधात वन गुन्हा नोंदविण्यात आला असून वाहन सरकार जमा करण्यासाठी कार्यवाही सुरु आहे.

(४) कांदळवनाचे संरक्षण करण्यासाठी वन विभागाचे फिरते पथक यांच्यामार्फत नियमित गस्तीचे काम करण्यात येत आहे.

राज्यातील तटीय क्षेत्रातील कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्याकरिता सन २०१२ मध्ये तत्कालीन मुख्य वनसंरक्षक या दर्जाच्या अधिकारी यांच्या अधिपत्याखाली ३७ कर्मचाऱ्यांसह कांदळवन कक्षाची निर्मिती करण्यात आली आहे.

राज्यातील सागर तटीय जिल्ह्यांमधील कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, कोंकण यांच्या अध्यक्षतेखाली सनियंत्रण समिती गठीत करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील राज्य मार्ग परिवहनाच्या आंतरराज्य बसच्या फेऱ्या वाढविण्याबाबत

(१८) १३५२६८ (०९-०७-२०१९). अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर.तमिल सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.नरेंद्र महेता (मिरा भाईंदर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने राज्यातील ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त आंतरराज्य बसफेऱ्या बंद केल्या असल्याची बाब माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सद्यस्थितीत सुरु असलेल्या १ हजार १३७ आंतरराज्य मार्गांवर २ हजार ५४८ फेऱ्या मंजूर असतानाही राज्य मार्ग परिवहन महामंडळातर्फे केवळ ५७९ आंतरराज्य मार्गांवरील १ हजार ७०८ फेऱ्या चालविल्या जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, इतर राज्यांच्या तुलनेत महाराष्ट्र राज्याच्या परिवहन महामंडळाचा टप्पा दर व प्रवासी कर हे १७.५ टक्क्यांनी जास्त असल्याने एस टी चा आंतरराज्य प्रवास कमी झाला, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्यात सर्वसामान्य जनतेला परवडणाऱ्या राज्य परिवहन महामंडळाच्या आंतरराज्यीय बस फेऱ्या वाढविण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येणार आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

राज्य परिवहन महामंडळाने शेजारील राज्यांबरोबर केलेल्या अन्योन्य वाहतूक करारानुसार १ हजार १३७ मार्गावर २ हजार ५४८ फेऱ्या मंजूर असून, सदर मंजूर मार्ग व फेऱ्यांपैकी ७३९ मार्गावर १६७७ फेऱ्या चालनात आहेत. म्हणजेच मंजूर फेऱ्यांपैकी ३४.१९ टक्के फेऱ्या बंद आहेत.

(३) हे खरे नाही.

टप्पा दर व प्रवासी कर याबाबत अन्योन्य वाहतूक करारान्वये ज्या राज्यात बसेसचे संचलन होत असते त्या राज्याप्रमाणे टप्पा दर व प्रवासी कर लागू होत असतात इतर राज्याच्या बसेस महाराष्ट्र राज्यात आल्यानंतर त्यांना महाराष्ट्रातील टप्पा दर लागू होतात. तसेच, राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसेस अन्य राज्यात संचलन करतात तेव्हा त्या राज्याचा टप्पा दर त्यांना लागू होतो. त्यामुळे प्रवासी कमी होण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) राज्य परिवहन महामंडळाकडून इतर राज्यात प्रवासी मागणीनुसार अन्योन्य वाहतूक करारातील मार्गावर फेऱ्या सुरु करण्यात येतात. तसेच अन्योन्य वाहतूक करारात प्रवाशांकडून मागणी केलेल्या मार्गाचा उल्लेख नसल्यास नियमानुसार आंतरराज्य वाहतूकीचे तात्पुरते परवाने काढून प्रवाशांना सेवा पुरविण्यात येते. गुजरात, मध्यप्रदेश, तेलंगणा या राज्यांत प्रवासी मागणीनुसार अन्योन्य वाहतूक कराराव्यतिरिक्त जादा फेऱ्या तात्पुरत्या परवान्यावर सुरु करण्यात आलेल्या आहेत. उदा. गुजरात राज्यात प्रवासी मागणीनुसार अन्योन्य वाहतूक कराराव्यतिरिक्त १२५ जादा फेऱ्या तात्पुरत्या परवान्यावर सुरु करण्यात आलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलढाणा जिल्ह्यात एसटी बस अपघातात झालेली वाढ

(१९) १३५६१४ (०९-०७-२०१९). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळ बुलढाणा विभागातील कालबाह्य बस गाड्या तसेच बसमध्ये झालेले तांत्रिक बिघाड यामुळे अपघातांच्या प्रमाणात वाढ झाली असल्याची बाब दिनांक २० एप्रिल, २०१९ रोजी व त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, वारंवार मागणी करून देखील बुलढाणा विभागात मागील तीन वर्षांपासून एकही नवीन बस गाडी उपलब्ध झालेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय निष्पन्न झाले,
- (४) असल्यास, राज्य परिवहन विभाग, बुलढाणा अंतर्गत वाढते अपघातांचे प्रमाण रोखण्यासाठी व नविन गाड्या उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) नाही.

- (२) नवीन ११ वातानुकूलित शिवशाही, एम.एस.धातूमध्ये बॉडी पुनःबांधणी केलेल्या २७, तीनही मध्यवर्ती कार्यशाळांमध्ये बॉडी पुनःस्थितीकरण केलेल्या १८९ अशा एकूण २२७ बसेस मागील ३ वर्षांमध्ये बुलढाणा विभागाच्या वाहन ताफ्यामध्ये समाविष्ट केलेल्या आहेत.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) बुलढाणा विभागात कालबाहय बस गाड्या व तांत्रिक बिघाडामुळे एकही अपघात झालेला नाही. तथापि, राज्य परिवहन चालकांच्या चुकांमुळे व अन्य कारणांमुळे अपघात झाल्यास विभागीय पातळीवर चालकांना राज्य परिवहन नियमानुसार उजळणी प्रशिक्षण देण्यात येते. वेळोवेळी विभागातील अधिकाऱ्यांकडून आगार भेटी दरम्यान चालकांना गटागटाने बोलावून अपघात टाळण्यासाठी चालकांचे प्रबोधन व त्यांना मार्गदर्शन करण्यात येते. अपघातांचे प्रमाण कमी करण्यासाठी राज्य परिवहन महामंडळाकडून नियमितपणे प्रयत्न करण्यात येत असतात.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खाजगी प्रवासी बस वाहतूकदारांनी शासनाच्या 'शिवशाही बसची'
नक्कल करून वाहतूक सेवा सुरु केल्याबाबत**

- (२०) १३५७२१ (०९-०७-२०१९). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबई-पुणे या लांबपल्ल्याच्या महामार्गावर राज्य परिवहन महामंडळाच्या शिवनेरी, अश्वमेघ, हिरकणी आणि शिवशाही अशा वातानुकूलित आरामदायक बसमधून प्रवास करणा-या प्रवाश्यांची संख्या वाढल्याने खासगी प्रवासी वाहतूकदारांकडे प्रवास करणा-या प्रवाश्यांची संख्या कमी झाली असल्याने खाजगी प्रवासी वाहतूकदारांनी शिवशाही बस ची नक्कल करून बनावट शिवशाही बस वाहतूक सेवा सुरु केल्याचा प्रकार दिनांक २३ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यामुळे राज्य परिवहन महामंडळाचे नुकसान होत असल्याने बोगस 'शिवशाही बस' चा वापर करण्या-या खाजगी वहातूकदारा विरुद्ध माहे मे, २०१९ पर्यंत शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

मात्र, दि.२१.०४.२०१९ रोजीच्या वृत्तपत्रात याबाबत बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(२) खाजगी वाहतूक दारांनी कोणत्याही प्रकारची शिवशाही बसची नक्कल करून बनावट शिवशाही बस वाहतूक सेवा सुरु केल्याची कोणतीही बाब निदर्शनास आलेली नसल्याने त्यांच्यावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राजापूर (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील वाहतूक नियंत्रक यांनी केलेला अपहार

(२१) १३६००५ (०९-०७-२०१९). श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राजापूर (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील वाहतूक नियंत्रक यांनी गेल्या चार वर्षांत एस.टी.च्या जुन्या प्रवासी पासवर जादा रकमेचा शिक्का मारून लाखो रुपयांचा अपहार केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, त्याचे निष्कर्ष काय आहेत,

(३) असल्यास, त्यानुसार उक्त प्रकरणात दोषी असलेल्या संबंधितावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) होय. हे खरे आहे.

वाहतूक नियंत्रक, राज्य परिवहन, राजापूर आगार यांनी रु.१८३८०/- रकमेचा अपहार केला आहे.

(२) व (३) उक्त प्रकरणाची चौकशी सुरु असून, वाहतूक नियंत्रक, राज्य परिवहन, राजापूर आगार हे प्रथमदर्शनी जबाबदार असल्याचे दिसून आले आहे. त्यांना आस्थापना आदेशान्वये दि.०३.०४.२०१९ रोजी पासून निलंबित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक येथील राज्य परिवहन महामंडळाच्या डेपो क्र. १ मध्ये अतांत्रिक कर्मचाऱ्यांचा झालेला अपघात

(२२) १३६१७९ (०९-०७-२०१९). श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), डॉ.राहुल आहरे (चांदवड) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक येथील राज्य परिवहन महामंडळाच्या डेपो क्र. १ मध्ये ब्रेकडाऊन झालेल्या बसच्या दुरुस्तीसाठी पाठविण्यात आलेला अतांत्रिक कारागिर दोन बसमध्ये अडकून जखमी झाल्याची घटना माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची चौकशी न करण्याचा प्रकार तेथील अधिका-यांकडून केला जात असल्याने या प्रकरणाची कोणतीही नोंद कार्यालयीन पातळीवर करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करून सदर प्रकरणाची चौकशी न करण्या-या व अतांत्रिक कर्मचा-यास बसच्या दुरुस्तीकरीता पाठविण्याचा निर्णय घेणा-या अधिका-यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) होय.

(२) नाही.

सदर प्रकरणाची नोंद कार्यालयीन पातळीवर घटनावृत्ताद्वारे दि.१५.०४.२०१९ व दि.२२.०४.२०१९ अन्वये करण्यात आलेली आहे.

(३) सदर घटनेची चौकशी यंत्र अभियंता (चा) यांचेकडून करण्यात आलेली आहे व जबाबदार सहाय्यक कारागीर यांना आरोपपत्र देण्यात आलेले असून, त्यानुसार त्यांचेवर विभागीय कारवाई सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बारामती (जि.पुणे) येथील बसआगारातील सहाय्यक कार्यशाळा अधीक्षक
यांच्यावर केलेल्या कारवाईबाबत**

(२३) १३६१९३ (०९-०७-२०१९). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.विश्वजित कदम (पलूस कडेगाव), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बारामती (जि.पुणे) येथील बसआगारातील सहाय्यक कार्यशाळा अधीक्षक यांना राज्य परिवहनच्या बसवर चिकटवलेली राज्य परिवहन सेवेतील जाहिराती न काढल्यामुळे आचार संहिता भंग झाला असल्यामुळे त्यांच्यावर निलंबनाची कारवाई करण्यात आली असल्याचे दिनांक १६ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एसटी बसवर जाहिराती चिकटविण्याचे व काढण्याचे काम कंत्राटदारास देण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने सदर अधिकाऱ्यावरील निलंबन मागे घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) नाही.

(२) व (३) राज्य परिवहन बसेसवर जाहिरात करण्याकरीता अधिकृत परवानाधारकाची नियुक्ती केलेली आहे. लोकसभा निवडणूक २०१९ च्या आदर्श आचारसंहितेच्या अनुषंगाने राज्य परिवहन बसेसवरील आचारसंहितेचे उल्लंघन होणा-या जाहिराती त्वरीत परवानाधारकामार्फत अथवा राज्य परिवहन प्रशासनामार्फत काढण्याच्या सूचना मध्यवर्ती कार्यालयाने सर्व विभागांना दिलेल्या होत्या, त्यानुसार विभाग नियंत्रक पुणे यांनी लोकसभा निवडणूक आदर्श आचारसंहितेचे पालन केले असल्याने निलंबनाची कारवाई केलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात ज्येष्ठ नागरिकांसाठी एसटी भाड्यामध्ये सवलत मिळण्याकरिता

वयोमर्यादा ६५ वरून ६० वर्षे करण्याबाबत

(२४) १३६२१९ (०९-०७-२०१९). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.राजु तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ज्येष्ठ नागरिकांसाठी एसटी दरामध्ये सवलत मिळणे, सद्याचे ज्येष्ठ नागरीकत्वाची ६५ वर्षे वयाची अट रद्द करून ६० वर्षे इतकी करणे तसेच ज्येष्ठ नागरीकांच्या इतर मागण्यांसाठी ज्येष्ठ नागरिकांच्या विविध संघटनांनी व 'फेस्कॉम' या संघटनेतर्फे मुंबई येथील छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस रेल्वे स्थानकाजवळ दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास आंदोलन केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, अर्णी (जि.यवतमाळ) येथील स्थानिक लोकप्रतिनीधी यांनी परिवहन मंडळमध्ये ज्येष्ठ नागरिकांना प्रवास सुविधा मिळण्याकरीता ज्येष्ठ नागरीकत्वाची वयोमर्यादा ६५ वरून ६० करण्याबाबत मा.परिवहन मंत्री यांना दिनांक २ मे, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन देऊन मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील ज्येष्ठ नागरीकांच्या विविध मागण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) व (२) होय.

(३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.९ जुलै, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार सर्वसमावेशक ज्येष्ठ नागरिक धोरण निश्चित केले असून, सदर शासन निर्णयान्वये सामाजिक बाबींकरिता (अखर्चिक बाबी) ज्येष्ठ नागरिकांची वयोमर्यादा ६५ वरून ६० व त्यापेक्षा अधिक अशी करण्यात आली आहे. त्यानुसार एस.टी.प्रवास सवलतीतही सदर वयोमर्यादा लागू करणेबाबत ज्येष्ठ नागरीकांच्या विविध संघटनांनी मागणी केली आहे. तथापि गृह (परिवहन) विभागाने दि.९ ऑक्टोबर, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये विविध सामाजिक घटकांचा आढावा घेऊन सुधारित एस.टी. प्रवास सवलत योजना लागू केलेली आहे. त्यामध्ये ज्येष्ठ नागरिकांसाठी साधी/निमआराम बसमध्ये ५० % व शिवशाही आसनीमध्ये ४५ % व शिवशाही

(शयनयान) बसमध्ये ३०% प्रवास सवलत ही ६५ वर्षे व त्यापेक्षा जास्त वयोमर्यादा असणाऱ्यांना लागू केली आहे.

तसेच, ज्येष्ठ नागरीकांना एस.टी.प्रवास सवलतीसाठी वयोमर्यादा ६५ वरून ६० वर आणण्याची मागणी यावरील येणारा प्रचंड आर्थिक बोजा विचारात घेता सद्यस्थितीत मान्य करणे योग्य होणार नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या वाहकाकडून तिकीटांचा अपहार होत असल्याबाबत

(२५) १३६२४३ (१०-०७-२०१९). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.विश्वजित कदम (पलूस कडेगाव), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) :

सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या गाड्यांचा वाहकाकडून तिकीटांचा अपहार होत असल्याचे सुमारे २९ हजार प्रकरणे दिनांक १५ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या उत्पन्नावर परिणाम झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुसार शासनाने तिकीटांचा अपहार करणा-या वाहकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) दिनांक १५ एप्रिल, २०१९ च्या सुमारास राज्य परिवहन महामंडळात ६६३० इतकी वाहकांची अपहार प्रकरणे प्रलंबित आहेत.

(२) व (३) राज्य परिवहन महामंडळामध्ये मार्गावर कामगिरी करणाऱ्या वाहकांची नियमित मार्ग तपासणी पथकाद्वारे केली जाते. तपासणीमध्ये वाढ करण्याच्या दृष्टीने व गुणवत्ता वाढीसाठी सध्या राज्य परिवहन महामंडळाने मार्ग तपासणी पथकांच्या संख्येत वाढ केली आहे.

अपहार प्रकरणामध्ये दोषी आढळलेल्या संबंधित वाहकावर राज्य परिवहन महामंडळाच्या प्रचलित शिस्त व आवेदन कार्यपध्दतीनुसार आरोपपत्र बजावण्यात येवून कारवाई करण्यात येते. प्रवासभाडे वसूल करून तिकीट न देणे व प्रवास भाडे वसूल न करणे व तिकीट न देणे या प्रकरणांमध्ये संबंधित वाहकांकडून दंडाच्या स्वरूपात वसुली करण्यात येते. अनधिकृत

तिकीट देणे, तिकीटांची पुनर्विक्री करणे, योग्य मुल्याचे तिकीट न देणे अशा गंभीर अपहार प्रकरणी संबंधित कर्मचाऱ्यास शासन म्हणून मूळ वेतन कमी करण्यापासून बडतर्फीची शिक्षा दिली जाते.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्ह्यातील चांदोली अभयारण्यातील प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्यांबाबत

(२६) १३६४११ (१६-०७-२०१९). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली जिल्ह्यातील चांदोली अभयारण्यातील प्रकल्पग्रस्तांनी त्यांच्या मागण्यांसाठी दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१९ रोजी पासून जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांच्या कार्यालयासमोर आंदोलन सुरु केले असून ताराबाई पार्क येथील वनसंरक्षक तथा क्षेत्रसंचालक, सहयाद्री व्याघ्र राखीव या कार्यालया समोर ठिय्या आंदोलन सुरु केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चांदोली प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्यांचे स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्यावर शासनाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२९-०८-२०१९) : (१) कोल्हापूर व सांगली जिल्ह्यातील चांदोली अभयारण्याग्रस्तांनी आपल्या मागण्यांसाठी दिनांक १२.०२.२०१९ पासून जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर व दिनांक २५.०२.२०१९ रोजी वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, सहयाद्री व्याघ्र प्रकल्प, कोल्हापूर यांचे कार्यालयासमोर आंदोलन केले होते.

(२) चांदोली अभयारण्याग्रस्तांनी आंदोलनादरम्यान खालीलप्रमाणे मागण्या होत्या

• पूनर्वसित क्षेत्रात नागरी सुविधा उपलब्ध करून देणे.

• ६५% रक्कमेवरील व्याज वाटप करणे.

• निर्वाह भत्ता वाटप करणे.

• कोल्हापूर जिल्ह्यातील प्रस्तावित २४०.६२ हे. वन जमिनीचा निर्वणीकरण प्रस्तावाबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल देणे.

• पूनर्वसन कामांकरिता प्राप्त झालेली रक्कम १००% वाटप करणे.

(३) चांदोली अभयारण्याग्रस्तांनी केलेल्या मागण्यांवर खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे.

• नागरी सुविधा पूर्विणे कामी माहे मार्च, २०१९ मध्ये कार्यकारी अभियंता वारणा कालवे विभाग क्र. १ इस्लामपूर यांचे कडे रु. ५११.०७ लक्ष इतकी रक्कम वर्ग करण्यात आलेली आहे.

• चांदोली अभयारण्य प्रकल्पग्रस्तांना उदरनिर्वाह भत्ता वाटप करण्यात आलेला आहे.

• ६५% रक्कमेवरील व्याज वाटप करण्यात आलेले आहे.

• चुकलेल्या घरे / तालींची किंमत इ. करिता अनुदान वाटप करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे खंटघर (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील वनविभागाच्या जमिनीमध्ये
बेकायदेशीर विटाभट्टी कारखाना सुरु असल्याबाबत**

(२७) १३६८५२ (१२-०७-२०१९). श्री.महेश चौधुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे खंटघर, (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील रस्त्यालगत वनविभागाची (महाराष्ट्र शासन राखीव वने) सर्व्हे नंबर १६५/अ/१, १६५/अ/२ या जमिनीमधून बेकायदेशीर अवैध विटभट्टी सुरु केल्या प्रकरणी शासनाची दिशाभूल करणाऱ्या अधिकारी यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी मा.वनेमंत्री, प्रधान सचिव, वने, यांच्याकडे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान लोकप्रतिनिधी यांनी केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सद्यस्थितीत विटभट्टी सुरु असलेले फोटो निवेदनासोबत जोडले असून शासकीय जमिनीवर विटभट्टी उभारणीस परवानगी देणाऱ्या अधिकारी यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी ही करण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने संबधितावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०३-०८-२०१९) : (१) व (२) मौजे खंटघर, (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील रस्त्यालगत वन विभागाच्या जमिनीमध्ये अवैध विटभट्टी उभारणीस परवानगी देणाऱ्या अधिकारी यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.मंत्री (वने) यांच्याकडे दिनांक ८.४.२०१९ रोजीच्या निवेदनाव्दारे केली आहे.

(३) वनक्षेत्रपाल, धसई यांनी क्षेत्रीय कर्मचारी व वनसर्वेक्षक व स्थानिक पंच यांच्या समवेत दिनांक १८.४.२०१९ रोजी मौजे खंटघर, (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील सर्व्हे नंबर १६५/अ/१, १६५/अ/२ या क्षेत्राची पाहणी केली.

सदर स्थळ पाहणीमध्ये प्रश्नांकित क्षेत्रावर विटभट्टी सुरु असल्याचे निदर्शनास आले नाही.

तथापि, वनक्षेत्रपाल, धसई व वन कर्मचारी यांनी दिनांक ४.८.२०१८ रोजी प्रश्नामध्ये नमूद क्षेत्राची स्थळ पाहणी केली होती, तेव्हा सदर क्षेत्रावर श्री. राजेश लक्ष्मण अधिकारी यांनी त्यांच्या जून्या घराची दुरुस्ती करण्यासाठी जानेवारी, २०१६ मध्ये विटभट्टी तयार केली होती. सदर जमिनीचे मालक श्री.रामचंद्र नारायण डुकरे व वन विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी मज्जाव केल्यानंतर मार्च, २०१६ मध्ये श्री. राजेश लक्ष्मण अधिकारी यांनी विटभट्टी काढून घेतली असून सदर ठिकाणी सद्यस्थितीत विटभट्टी आढळून येत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्हयातील ग्रामपंचायत नऱ्हे, आंबेगाव बावधन येथे वन विभागाच्या हद्दीमध्ये अनधिकृत बांधकामे व नसरापूर येथे अवैध वृक्षतोड होत असल्याबाबत

(२८) १३६८९४ (१२-०७-२०१९). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ग्रामपंचायत नऱ्हे, आंबेगाव बावधन (जि.पुणे) येथे वन विभागाच्या हद्दीमध्ये अनधिकृत बांधकामे सुरु असून या हद्दीतील स्वामी नारायण मंदिर परिसरातील बहुतांश भाग हा वन विभागाच्या अखत्यारीत येत असून या ठिकाणी मोठ्याप्रमाणात वृक्ष लागवड करण्यात आली असून या हद्दीमध्ये वन्यजीवांचा वावर ही मोठ्याप्रमाणात असल्याने सदरच्या अनधिकृत बांधकामांमुळे वन्य जीव व वने धोक्यात आले असल्याचे माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, नसरापूर (जि.पुणे) येथे नव्याने झालेल्या इमारतींना तसेच व्यावसायिकांना चेलाडी-वेल्हा या रस्त्यावरील नसरापूर गावालगत असणा-या रस्त्याच्या दुतर्फा असणा-या वडाच्या झाडामुळे गैरसोय होत असल्याने संबंधित व्यावसायिक व इमारतवासियांनी सदरहू वडाच्या मजबूत झाडांची वन कर्मचा-यांच्या संगनमताने तोड केली असल्याचे माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(४) असल्यास, त्यानुसार यास जबाबदार असण्या-या संबंधितावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०३-०८-२०१९) : (१) मौजे नऱ्हे, ता.हवेली, जि.पुणे येथील फॉ.स.नं. १७ मध्ये कोणत्याही प्रकारचे अनाधिकृत बांधकाम झालेले नाही. प्रश्नांकित क्षेत्र हे सन २०१६ पासून सामाजिक वनीकरण विभागास वृक्ष लागवडीसाठी देण्यात आलेले आहे.

मौजे आंबेगांव बुद्रुक. ता.हवेली, जि.पुणे स.नं. ३ मधील ०.२८ हे.आर राखीव वन क्षेत्र महसूल विभागाच्या ताब्यात असून त्या ठिकाणी सध्या स्मशानभूमि व दफनभूमि आहे.

(२), (३) व (४) मौजे नरसापूर-चेलाडी रस्त्याच्या दुतर्फा असलेले वडाचे झाड विनापरवाना तोड करून वाहतूक केल्याचे आढळून आल्यानंतर वनक्षेत्रपाल, नरसापूर यांनी महाराष्ट्र वृक्षतोड (नियमन) अधिनियम, १९६४ च्या कलम ५ अन्वये संबंधित व्यक्तींकडून दिनांक २६.५.२०१९ रोजी दंड वसूल केला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयांना (आरटीओ) टेस्टिंग ट्रॅक
उपलब्ध करणे तसेच रिक्त पदे भरण्याबाबत

(२९) १३६९०७ (०९-०७-२०१९). श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.सुनिल केदार (सावनेर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयांना (आरटीओ) टेस्टिंग ट्रॅक उपलब्ध करून देण्याचे आदेश मुंबई उच्च न्यायालयाने तीन वर्षांपूर्वी दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, प्रादेशिक परिवहन कार्यालयांतर्गत वाहन परवानाविषयक कामे तत्परतेने होण्यासाठी तेथे रिक्त असणारी पदे भरण्याबाबतचे निदेश देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त दोन्ही निदेशांचे पालन न झाल्याने परिवहन विभागाचे प्रधान सचिव यांना न्यायालयाच्या अवमानाबद्दल कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त निदेशांचे पालन न करण्या-या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०७-०८-२०१९) : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

(४) व (५) मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे दि.९.५.२०१९ चे आदेशानुसार सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षक या गट-क संवर्गातील पदावरील नियुक्ती देणेबाबत ८३२ उमेदवारांची कागदपत्रे पडताळणीची बाब आणि मोटार वाहन निरीक्षक या पदांवर पदोन्नती देण्याची बाब कार्यवाहीखाली आहे. तसेच राज्यातील ५० प्रादेशिक परिवहन कार्यालयांपैकी ४६ प्रादेशिक / उपप्रादेशिक कार्यालयांसाठी ब्रेक टेस्ट ट्रॅक कार्यान्वित झाले आहेत. नाशिक कार्यालयाकरीता वाहन निरीक्षण व परीक्षण केंद्र कार्यान्वित आहे. उर्वरीत ३ ठिकाणांपैकी नागपूर (शहर) आणि मुंबई (प.) या कार्यालयांना जागा उपलब्ध न झाल्यामुळे नजीकच्या ब्रेक टेस्ट ट्रॅकवर चाचणी घेतली जात असून बीड कार्यालयाचे ब्रेक टेस्ट ट्रॅकचे बांधकाम अंतिम टप्प्यावर आहे. मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार राज्यातील १२ ठिकाणी नाशिकच्या धर्तीवर वाहन निरीक्षण व परीक्षण केंद्र स्थापन करण्याची बाब कार्यवाहीखाली आहे. त्यामुळे संबंधितांवर कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात मागील सहा वर्षांत वाघ आणि बिबट्यांचे झालेले मृत्यू

(३०) १३७३१२ (०८-०७-२०१९). डॉ.राहूल आहिर (चांदवड) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात मागील ६ वर्षांत ९३ वाघ आणि ४४३ बिबटे मृत पावले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मानवी वस्त्यांच्या विस्तार झाला असल्याने हे विकासाचे मॉडेल वन्यप्राण्यांसाठी घातक ठरत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, वाघ व बिबट्यांच्या सुरक्षिततेच्या संदर्भात शासनाने काणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०९-०८-२०१९) : (१) राज्यात सन २०१३ ते सन २०१८ या वर्षांच्या कालावधीत ८९ वाघांचा तर ४३७ बिबट्यांचा मृत्यु झाल्याच्या घटना निदर्शनास आल्या आहेत.

(२) राज्यात वाघ व बिबट या वन्यप्राण्यांचे मृत्यु हे प्रामुख्याने नैसर्गिक रित्या व अपघातामुळे झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे मानवी वस्त्यांचा विस्तार झाल्याने वन्यप्राण्यांचे मृत्यु झाले असे म्हणणे संयुक्तीक नाही.

(३) राज्यात वाघांचा व बिबट्यांच्या संरक्षणार्थ राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्रतिष्ठान (NTCA) यांचेकडून प्राप्त मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने क्षेत्रीयस्तरावर खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत :-

- पेंच व्याघ्र प्रकल्प, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प येथे विशेष व्याघ्र संरक्षण दल तयार करण्यात आलेले आहेत.
- वन्यप्राण्यांचा मृत्यु, अवैध शिकारी याबाबत नागरिकांकडून वनविभागाला तात्काळ माहिती देता यावी याकरिता २४ तास कार्यरत १९२६ या कॉल सेंटर ची स्थापना करण्यात आलेली आहे.
- वाघांच्या हालचालीचा मागोवा घेण्याकरिता, त्यांचे जाणे येण्याच्या संभावित रस्त्यावर, पानस्थळाजवळ नियमितपणे कॅमेरा ट्रॅप लावण्यात येतात.
- जंगलात आवश्यक त्या ठिकाणी संरक्षण मनोरं, संरक्षण कुट्या व तपासणी नाके उभारले आहे.
- वनकर्मचा-यांना पिस्तुल / रायफल सारख्या शस्त्रांचा पुरवठा केलेला आहे.
- शिका-याबाबत गोपनियरित्या माहिती संकलीत करण्यात येते. खब-याला बक्षिस देण्यासाठी गुप्त सेवा निधीची तरतूद केलेली आहे.
- सर्व व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रात वायरलेस यंत्रणा कार्यान्वित आहेत. तात्काळ संपर्काकरिता वाहनांवर वायरलेस संच बसविण्यात आलेले आहेत. क्षेत्रीय कर्मचारी व अधिकारी यांना वॉकी टॉकी संच पुरविण्यात आलेले आहेत.
- श्वान पथक ठेवण्यात आले असून त्यांच्याद्वारे संशयास्पद ठिकाणी वन्यप्राण्यांचे अवयवांचा अवैध व्यापार, वाहतुक यांचा शोध घेण्यात येतो.
- जिल्हा व्याघ्र कक्ष समन्वय समिती अंतर्गत विद्युत प्रवाहाद्वारे होणा-या शिकारीच्या घटनांवर संनियंत्रण ठेवण्यात येते व वनक्षेत्रातून गेलेल्या विद्युतलाईनवर गस्त करण्यात येते.
- अपघाती मृत्युला आळा घालण्यासाठी वाहतुकीच्या रस्त्यावर सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत गतीरोधक व विविध ठिकाणी वेग मर्यादा पालन करण्याच्या सूचना फलक लावण्यात आलेले आहे.

- स्थानिक क्षेत्रीय कर्मचारी व अधिकारी, फिरते पथक, संरक्षण पथक यांचेमार्फत क्षेत्रात नियमित गस्त करण्यात येते.
 - लोकांनी जंगलात जाऊ नये व मानव-वन्यजीव संघर्ष होऊ नये म्हणून उपलब्धतेनुसार गावक-यांना निस्तार दरावर फाटे, बांबू व सरपण उपलब्ध करून देण्यात येते.
 - ग्रामस्थांचे वनावरील अवलंबत्व कमी व्हावे व मानव वन्यजीव संघर्षाला आळा बसावा म्हणून वनालगतच्या गावातील कुटुंबांना डॉ.श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन वन विकास योजनेंतर्गत एलपीजी गॅस पुरवठा करण्यात येतो.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवळा (जि.नाशिक) येथील बसस्थानकामधून स्वतंत्र देवळा-नाशिक बससेवा सुरु करण्याबाबत

(३१) १३७४२२ (१०-०७-२०१९). डॉ.राहूल आहेर (चांदवड) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) देवळा (जि.नाशिक) येथील बसस्थानकामधून नाशिक येथे जाणा-या प्रवाशांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असल्यामुळे प्रवाशांची गैरसोय होत असल्याचे माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नाशिक येथे जाण्यासाठी स्वतंत्र देवळा-नाशिक बस सेवा सुरु करण्यात यावी अशी मागणी नागरिकांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त मागणीनुसार स्वतंत्र देवळा-नाशिक बससेवा सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) सद्यस्थितीत देवळा-नाशिक या मार्गावर राज्य परिवहन महामंडळाच्या नाशिक विभागामार्फत ४५ व इतर विभागामार्फत ५४, अशा एकूण ९९ फेऱ्या चालनात आहेत. त्यामुळे स्वतंत्र नाशिक-देवळा फेरी सुरु करण्याची आवश्यकता नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

दक्षिण आर्णी (जि.यवतमाळ) येथील वनपरिक्षेत्रांतर्गत राखीव वनातून वाळू वाहतूक होत असल्याबाबत

(३२) १३७४३९ (१२-०७-२०१९). श्री.राजू तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दक्षिण आर्णी (जि.यवतमाळ) येथील वनपरिक्षेत्रांतर्गत येत असलेल्या राखीव वनातून वनपरीक्षेत्र अधिका-यानी वाळू वाहतुकीसाठी रस्ता उपलब्ध करून दिल्याने राखीव वनातून वाळू वाहतूक होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(३) असल्यास, त्यानुसार वाळू माफिया व अधिकारी यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, यवतमाळ वन विभागातील दक्षिण आणि वन परिक्षेत्रांतर्गत दातोडी गावालगत कक्ष क्र. ७ मधील राखीव वनामध्ये अज्ञात व्यक्तीद्वारे रस्त्याची किरकोळ दुरुस्ती करून त्या रस्त्याचा उपयोग वाहतुकीसाठी होत असल्याचे दिनांक ९.४.२०१९ रोजी वनपरिक्षेत्र अधिकारी व क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांना निदर्शनास आले आहे.

(२) व (३) यवतमाळ वन विभागांतर्गत दक्षिण आणि वन परिक्षेत्रातील दातोडी कक्ष क्र. ७ मधील वाळू वाहतुकीसाठी वापर होत असलेल्या रस्त्या प्रकरणी वनपरिक्षेत्र अधिकारी (सं.व.अ.नि) यवतमाळ व सहाय्यक वनसंरक्षक (जंकास) कोणझरी यवतमाळ यांनी चौकशी केली आहे. तसेच अज्ञात आरोपी विरुद्ध दिनांक ९.४.२०१९ रोजी वनगुन्हा नोंदविण्यात आला असून सदर प्रकरणाची चौकशी वनपरिक्षेत्र अधिकारी (प्रा.) दक्षिण आणि यांच्यामार्फत सुरु आहे.

तसेच सदर रस्त्याला आडवे चर खोदून रस्ता पूर्णपणे वाहतूकीसाठी बंद करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात वन्यप्राण्यांच्या वावरामुळे शेतीचे होत असलेले नुकसान

(३३) १३८२९२ (१२-०७-२०१९). श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्ह्यातील शेणगांव फयेसह घाटगांव परिसरातील शेतक्षेत्रात गव्यांच्या वावरामुळे हजारो एकरांच्या शेतीचे नुकसान होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, या गव्यांच्या वाढत्या उपद्रवास कंटाळून गावातील अनेक शेतकऱ्यांनी जमिनी पडिक ठेवल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, गव्यांच्या होणारा उपद्रव कमी करण्याकरिता शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०९-०८-२०१९) : (१) कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये शेणगांव, फयेसह घाटगांव परिसरातील शेतक्षेत्रात गव्यांचा वावर असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

शेणगांव व फये गावांमध्ये जानेवारी २०१९ ते जून, २०१९ या कालावधीत गवा या वन्यप्राण्यांनी केलेल्या शेतपिकाच्या नुकसानीपोठी नुकसान ग्रस्त शेतकऱ्यास प्रचलित शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार नुकसान भरपाई अदा करण्यात आली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) वन्यप्राण्यांनद्वारे पिकांचे नुकसान होऊ नये व मानव वन्यप्राणी संघर्ष कमी व्हावा यासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येतात.

- वनपरिक्षेत्र स्तरावर क्षेत्रीय अधिकारी व कर्मचारी यांचेमार्फत नियमित गस्त करण्यात येते.
 - वन्यप्राण्यांना वनक्षेत्रात पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी वनक्षेत्रात वनतळे बांधले जाते.
 - काही क्षेत्रात वनहद्दींवर वन्यप्राणी प्रतिबंधक चर खोदण्यात येतात.
 - मानव वन्यप्राणी संघर्ष रोखण्याच्या दृष्टीने वनअधिकारी व कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देण्यात येते.
 - वन्यप्राण्यांनी शेतपिकाचे नुकसान केल्यास प्रचलित शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यास नुकसान भरपाई तात्काळ अदा करण्यात येते.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य परिवहन महामंडळातील तसेच खाजगी विविध संघाचे चालक-वाहक असलेले
कर्मचारी मतदानाच्या अधिकारापासून वंचित राहत असल्याबाबत**

(३४) १३८४८५ (१०-०७-२०१९). श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लांब पल्ल्यावर मुक्कामी बसेस घेऊन जाणारे राज्य परिवहन महामंडळातील कर्मचारी तसेच सहकार आणि खाजगी विविध संघाचे चालक-वाहक असे हजारो व्यक्ती मतदानाच्या अधिकारापासून वंचित राहत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या कर्मचा-यांनाही आपला मतदानाचा हक्क बाजावता यावा याकरिता शासनाने कोणती पर्यायी व्यवस्था केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, त्याचे स्वरूप काय आहे व ही पर्यायी व्यवस्था केव्हापासून सुरु करण्यात येणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये झालेल्या लोकसभा निवडणुकीसाठी राज्य परिवहन महामंडळाच्या कामगारांना मतदानाचा हक्क बाजावता यावा म्हणून संबंधित लोकसभा मतदार संघातील मध्यवर्ती कार्यालय, मध्यवर्ती प्रशिक्षण संस्था व विभागीय कार्यालयातील प्रशासकीय कर्मचाऱ्यांना सार्वजनिक सुट्टी जाहिर केली होती. मध्यवर्ती कार्यशाळा पुणे, नागपूर व औरंगाबाद व सर्व विभागीय कार्यशाळा येथील कर्मचाऱ्यांना मतदान करणे सुलभ व्हावे यासाठी

कामाच्या तासात सूट देणेबाबतच्या सूचना दि.०४.०४.२०१९ च्या परिपत्रकांन्वये देण्यात आलेल्या होत्या. राज्य परिवहन महामंडळाची सेवा ही अत्यावश्यक वाहतूक सेवा असल्याने सर्व चालक/वाहकांना मतदानाची सुट्टी देता येत नाही. परंतु, राज्य परिवहन चालक/वाहक वेगवेगळ्या नियतांवर काम करित असल्याने जास्तीत जास्त राज्य परिवहन चालक/वाहकांना नियतांच्या वेळा सांभाळून मतदान करता येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अभयारण्यात वन्यप्राण्यांच्या शिकारीच्या घटनेत वाढ होत असल्याबाबत.

(३५) १३९०८७ (१३-०७-२०१९). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अभयारण्यात वाघ, चितर, सांबर, हरीण, रानडुक्कर व इतर वन्यप्राण्यांच्या शिकारीच्या घटनेत वाढ झाली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या अभयारण्यातील वन्यप्राण्यांची शिकार करणा-या शिक-यांवर प्रतिबंध घालण्याकरीता वनविभागाने वेळोवेळी कारवाई करून सुध्दा वन्यप्राण्यांच्या शिकारीमध्ये घट झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अभयारण्यातील वन्यप्राण्यांचे शिकार-यांकडून होणा-या शिकारीचे प्रकार रोखण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०९-०८-२०१९) : (१) व (२) राज्यातील अभयारण्यात वाघ, चितळ, सांबर, हरीण, रानडुक्कर व इतर वन्यप्राण्यांच्या शिकारीच्या घटना होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. वन्यप्राण्यांच्या शिकार प्रकरणांमध्ये अटक करण्यात आलेल्या आरोपींविरुद्ध प्रकरणे न्यायप्रविष्ट आहेत. तसेच वन्यप्राण्यांची शिकार करणाऱ्या शिकार्यांवर प्रतिबंध घालण्याकरीता वेळोवेळी कार्यवाही करण्यात आलेली आहे.

(३) राज्यात वन्यप्राण्यांच्या संरक्षणार्थ क्षेत्रीयस्तरावर खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यांत येत आहेत :-

- पेंच व्याघ्र प्रकल्प, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प येथे विशेष व्याघ्र संरक्षण दल तयार करण्यात आलेले आहेत.
- वन्यप्राण्यांचा मृत्यु, अवैध शिकारी याबाबत नागरिकांकडून वनविभागाला तात्काळ माहिती देता यावी याकरिता २४ तास कार्यरत कॉल सेंटर ची स्थापना करण्यात आलेली आहे. त्याचा फॉरेस्ट हेल्पलाईन टोल फ्री क्रमांक १९२६ हा प्रसिध्द करण्यात आलेला आहे.
- वाघांच्या हालचालीचा मागोवा घेण्याकरिता त्यांचे जाणे येण्याच्या संभावित रस्त्यावर, पानस्थळाजवळ नियमितपणे कॅमेरा ट्रॅप लावण्यात येतात.
- जंगलात आवश्यक त्या ठिकाणी संरक्षण मनोरे उभारलेले आहेत. संरक्षित क्षेत्रात संरक्षण कुट्यांची उभारणा केली आहे.

- प्रकल्प क्षेत्रात आवश्यक त्या ठिकाणी तपासणी नाके असून त्याद्वारे वाहनांची तपासणी करण्यात येते.
 - वनकर्मचा-यांना पिस्तुल / रायफल सारख्या शस्त्रांचा पुरवठा केलेला आहे.
 - शिका-याबाबत गोपनियरित्या माहिती संकलीत करण्यात येते. खब-याला बक्षिस देण्यासाठी गुप्त सेवा निधीची तरतूद केलेली आहे.
 - सर्व व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रात वायरलेस यंत्रणा कार्यान्वित आहेत. तात्काळ संपर्काकरिता वाहनांवर वायरलेस संच बसविण्यात आलेले आहेत. क्षेत्रीय कर्मचारी व अधिकारी यांना वॉकी टॉकी संच पुरविण्यात आलेले आहेत.
 - श्वान पथक ठेवण्यात आले असून त्यांच्याद्वारे संशयास्पद ठिकाणी वन्यप्राण्यांचे अवयवांचा अवैध व्यापार, वाहतुक यांचा शोध घेण्यात येतो.
 - जिल्हा व्याघ्र कक्ष समन्वय समिती अंतर्गत विद्युत प्रवाहाद्वारे होणा-या शिकारीच्या घटनांवर संनियंत्रण ठेवण्यात येते व वनक्षेत्रातून गेलेल्या विद्युतलाईनवर गस्त करण्यात येते.
 - स्थानिक क्षेत्रीय कर्मचारी व अधिकारी, फिरते पथक, संरक्षण पथक यांचेमार्फत क्षेत्रात नियमित गस्त करण्यात येते.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

किनवट (जि.नांदेड) तालुक्यात सागवान वृक्षांची अवैधरित्या तोड होत असल्याबाबत

(३६) १३९३०१ (१५-०७-२०१९). श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) किनवट (जि.नांदेड) तालुक्यात सागवान वृक्षांची अवैधरित्या तोड होत असून त्याकडे वनविभागाचे दुर्लक्ष होत असल्याचे माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सागाची होत असलेली अवैध तोड थांबविण्याबाबत तसेच याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या वन विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर कारवाई करण्यासह सदर वृक्षतोड रोखण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०६-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) नांदेड वन विभागात सागाची अवैध वृक्षतोड रोखण्यासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येतात.

१. नांदेड वन विभागात एकुण १९ वनउपज तपासणी नाके असून किनवट तालुक्यात १४ ठिकाणी वनउपज तपासणी नाके ठेवण्यात आले आहेत.

२. वनसंरक्षण करीता वनविभागात एकुण ४ फिरते पथक व १ स्ट्राइक फोर्स कार्यरत आहेत.

३. क्षेत्रीय कर्मचा-यांना हत्यार व भ्रमणध्वनी पुरविण्यात आलेले आहेत.

४. जंगल संरक्षण करीता रात्री व दिवसा फिरते पथक यांचे कडून तपासणी करण्यात येत असते.

५. गुप्त माहिती वरून क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांकडून धाडी टाकण्यात येत असतात.

६. संयुक्त वनव्यवस्थापन समित्यांची वनसंरक्षण कामात मदत घेण्यात येते.

७. नियमितरित्या कालबद्ध नियतक्षेत्र तपासणी कार्यक्रम राबविण्यात येतो.

तसेच राज्य राखीव पोलीस दलाची तुकडी कार्यरत असून त्यांचेमार्फत वनसंरक्षणाचे काम करण्यात येतात.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य परिवहन महामंडळाच्या (एसटी) प्रवास भाड्याचे सवलतीचे
अनुदान शासनाकडून वेळेत मिळत नसल्याबाबत**

(३७) १३९३१५ (१०-०७-२०१९). श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या गाड्यांनी प्रवास करण्या-या वेगवेगळ्या समाज घटकांना मिळणा-या सवलतीचे अनुदान शासनाकडून वेळेत न मिळाल्याने महामंडळ तोट्यात जात असल्याचा अहवाल महामंडळाने शासनास दिला असल्याची बाब माहे एप्रिल, २०१९ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ज्येष्ठ नागरिक, विद्यार्थी, अपंग आदी २४ प्रवर्गातील प्रवाशांना राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसमधून निम्म्या भाड्यात तर काही घटकांना मोफत प्रवासाची मुभा आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या सवलतीची तब्बल २००० कोटीहून अधिक थकबाकी शासनाकडून महामंडळास प्राप्त झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाकडून मिळण्या-या सवलतीची रक्कम महामंडळास विनाविलंब मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) नाही.

(२) होय.

विविध सामाजिक घटकांना आवश्यकतेनुसार राज्य परिवहन प्रवासभाड्यात सवलत देण्यात येते.

(३) नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सावंतवाडी दोडामार्ग कॉरिडॉर मधील
गावांमध्ये होत असलेली अवैद्य वृक्षतोड**

(३८) १३९४१२ (०८-०७-२०१९). श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आवाज फाऊंडेशन, मुंबई यांनी मुंबई उच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या जनहित याचिका क्र. १७९/२०१२(जुना ४०९५/२०११) वर एप्रिल २०१२ मध्ये दिलेल्या निर्णयानुसार सावंतवाडी, दोडामार्ग कॉरिडॉर मधील २५ गावांमध्ये वृक्ष तोडीला बंदी घातलेली असतानाही सदर गावांमध्ये सर्रासपणे वृक्ष तोड करण्या-या माफियांशी असलेल्या संगनमतामुळे सावंतवाडी वन विभागातील उप वन संरक्षक व अन्य संबंधित अधिका-याकडून कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विना परवाना वृक्ष तोडीमुळे मुंबई उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचा जाणिवपूर्वक अवमान झाला असल्याने या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करून संबंधित अधिकारी व कर्मचा-या वर कारवाई करण्यात यावी अशा आशयाच्या मागणीचे निवेदन दिनांक १४ मे, २०१८ रोजी मा.वने मंत्री, मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) कोल्हापूर वनवृत्त, कोल्हापूर, प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, प्रधान सचिव, वने आदींकडे दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर निवेदनातील मागण्यांबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०८-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) जनहित याचिका क्र.१७९/२०१२ (आवाज फाऊंडेशन विरुद्ध भारत सरकार व अन्य) मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचे अनुषंगाने जनहित याचिकेमध्ये समाविष्ट असलेल्या २५ गावांना वृक्षतोडीस बंदी घातलेली आहे. मा.उच्च न्यायालयाचे दिनांक ५.१२.२०१८ रोजीच्या आदेशान्वये संपूर्ण दोडामार्ग तालुक्यामध्ये वृक्षतोड बंदी घालण्यात आली आहे. त्याबाबत जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग यांनी दिनांक १३.१२.२०१८ रोजीचे आदेशान्वये दोडामार्ग तालुक्यातील सर्व गावांमध्ये वृक्षतोड बंदीचे आदेश जारी केलेले आहेत. सदर जारी केलेला आदेश दोडामार्ग तालुक्यातील सर्व ग्रामपंचायतीना पोहोच करणेत आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडचिरोली जिल्ह्यात गौण वनोपजावर आधारित उद्योग निर्मिती करण्याबाबत

(३९) १३९४४९ (०८-०७-२०१९). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गडचिरोली जिल्ह्यात ७०% जमीन जंगलाने व्याप्त असून तेथील जंगलात मोठ्या प्रमाणावर तेंदू, बांबू, मोहफुल, हिरडा, बेहडा, आवळा या सारखे गौण वनोपज वृक्ष आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या जिल्ह्यात गौण वनोपजावर आधारित एकही मोठा उद्योग नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, गौण वनोपजावर आधारित उद्योग निर्माण केल्यास तेथील लोकांना रोजगार उपलब्ध होऊ शकेल या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२८-०८-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) व (३) गडचिरोली जिल्ह्यात वनावर आधारित आष्टी येथे पेपर मिल आहे. तसेच गडचिरोली जिल्ह्यात वनविभागाचे पुढाकाराने गडचिरोली अगरबत्ती प्रकल्प, गोंडवाना हर्बस् प्रकल्प, मोहा प्रक्रीया उद्योग राबविण्यात येत आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात दिव्यांगांसाठी एसटी दरात सवलतीचा लाभ मिळत नसल्याबाबत

(४०) १३९५९७ (१०-०७-२०१९). डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दिव्यांग असलेल्या व्यक्तींना त्यांच्याकडे असलेले युडीआयडी कार्ड किंवा ओळखपत्र दाखवून एस.टी. दरात ७५ टक्के सवलतीचा लाभ देण्यात आला असून त्यासंदर्भात शासकीय आदेश देखील काढण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कोल्हापूर जिल्हा वगळता सर्व जिल्ह्यात ही सुविधा दिव्यांगांना दिली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कोल्हापूर जिल्ह्यात सर्व एस.टी.डेपोंना दिव्यांगांना देण्यात येणा-या सवलतीसंदर्भात सूचना देऊनही या आदेशाची कल्पना नसल्याचे सांगून दिव्यांगांची प्रशासनाकडून अडवणूक केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त सवलतीपासून कोल्हापूर जिल्हा वगळण्याची कारणे काय आहेत व यांस जबाबदार असणा-या संबंधित डेपो अधिका-यांविरुद्ध कारवाई करण्यासह दिव्यांग्यांना मिळण्या-या सवलतीचा लाभ त्यांना विनाविलंब मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) होय.

- (२) व (३) विभाग नियंत्रक, राज्य परिवहन कोल्हापूर विभाग यांनी सर्व आगारांना दिव्यांग व्यक्तींना वैश्विक ओळखपत्र (युडीआयडी) प्रकल्पांतर्गत देण्यात आलेले स्मार्टकार्ड व ओळखपत्र

तसेच सध्या अंमलात असलेली समाजकल्याण विभागाची पिवळी कार्डेही एसटी प्रवास सवलत देण्यासाठी ग्राह्य धरण्याबाबत दि.२९ मे, २०१९ च्या पत्रान्वये सूचना प्रसारित करण्यात केलेल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात परिवहन महामंडळाच्या बस स्थानकात बंद पडलेले
हिरकणी कक्ष पुर्ववत सुरु करणेबाबत**

(४१) १३९९३३ (१०-०७-२०१९). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या गाडीने प्रवास करण्या-या स्तनदा मातांना प्रवासा दरम्यान बाळांना स्तनपान करण्यासाठी बस स्थानकावर ४५० हिरकणी कक्षाची स्थापना सन २०१३-१४ मध्ये करण्यात आली होती, परंतु सद्यःस्थितीत अर्धे अधिक हिरकणी कक्ष बंद पडल्यामुळे स्तनदा मातांची गैरसोय होत असल्याचे माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बंद पडलेले हिरकणी कक्ष पुर्ववत सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) व (२) राज्य परिवहन महामंडळाच्या सुमारे १८२ प्रमुख बसस्थानकांवर हिरकणी कक्ष कार्यान्वित असून, उर्वरित सर्व बसस्थानकांवर हिरकणी कक्ष उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील दादर बसस्थानकातील राज्य परिवहन महामंडळाच्या अधिकृत
बसथांब्यावर खासगी वाहने उभी रहात असल्याबाबत**

(४२) १४००६३ (१०-०७-२०१९). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खाजगी ट्रॅव्हल्सच्या गाड्या बसस्थानकाचा २०० मीटर अंतराबाहेर उभ्या कराव्यात असे आदेश उच्च न्यायालयाने दिले असून देखिल मुंबईतील दादर बसस्थानकातील राज्य परिवहन महामंडळाच्या अधिकृत बसथांब्यावर खासगी ट्रॅव्हल्सच्या गाड्या उभ्या असल्याने प्रवाशांना त्याचा नाहक त्रास होत आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, त्याठिकाणी स्थानिक पोलिसांच्या संगनमताने खाजगी वाहनधारक त्यांची वाहने उभी करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार खाजगी वाहनधारक व त्यांना मदत करण्या-या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) व (४) मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशान्वये प्रादेशिक परिवहन विभागाच्या मुंबई (मध्य) यांचे वायुवेग पथकाद्वारे जानेवारी ते मे, २०१९ कालावधीत राज्य परिवहन महामंडळाच्या दादर बसस्थानकाच्या २०० मीटर अंतरापर्यंत उभ्या मिळून आलेल्या खाजगी ६ वाहनांवर कारवाई करून एकूण रु.१६,५००/- एवढी दंड वसूली करण्यात आली आहे. तसेच, माटूंगा वाहतूक पोलीस विभागाद्वारे जानेवारी ते मे, २०१९ या कालावधीत राज्य परिवहन महामंडळाच्या दादर बसस्थानकाच्या २०० मीटर अंतरापर्यंत उभ्या मिळून आलेल्या एकूण १५ खाजगी वाहनांवर खटले नोंद करून कारवाई करण्यात आली आहे.

तसेच, महामंडळाच्या दादर बसस्थानक परिसरात कोणत्याही खाजगी ट्रॅव्हल्स गाड्या उभ्या राहू नयेत यासाठी पोलीस विभागाद्वारे दोन सत्रांमध्ये वाहतूक पोलीस अंमलदारांची नेमणूक करण्यात आली असून, माटूंगा वाहतूक पोलीस विभागाच्या मोटार सायकल रायडर यांचेद्वारे प्रभावी गस्त घालण्यात येत आहे.

- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी येथील उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयामधील रिक्त पदे भरणेबाबत

(४३) १४०४०७ (१०-०७-२०१९). श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रत्नागिरी येथील उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयामध्ये विविध संवर्गामधील ३७ पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या कार्यालयात ५७ पदे मंजूर असून त्यातील ३७ पदे रिक्त असल्याने सध्या कार्यरत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर कामाचा अतिरिक्त ताण पडत असून त्याचा महसुलावरही परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरची रिक्त पदे भरणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (३१-०७-२०१९) : (१) व (२) उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय, रत्नागिरी कार्यालयाच्या आस्थापनेवर ५८ पदे मंजूर असून त्यापैकी २३ पदे भरलेली आहेत.

(३) गट-ब संवर्गातील सहाय्यक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी ही पदे सरळसेवेने भरण्यासंदर्भात मागणीपत्र आयोगास पाठविण्यात आले असून, सेवाप्रवेश नियमानुसार पदोन्नतीने भरण्याची बाबही कार्यवाहीखाली आहे. तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे दि.९.५.२०१९ चे आदेशानुसार सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षक या गट-क संवर्गातील पदावरील नियुक्ती देणेबाबत ८३२ उमेदवारांची कागदपत्रे पडताळणीची बाब कार्यवाहीखाली आहे. लिपिक-टंकलेखक तसेच शिपाई ही पदे बाह्ययंत्रणेमार्फत भरण्यात आली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

निळवंडे धरण (जि.अहमदनगर) पर्यटन आराखडा मंजूरीअभावी प्रलंबित असल्याबाबत

(४४) १४०४१० (११-०७-२०१९). श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंद्रापूर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) निळवंडे धरण (जि.अहमदनगर) येथील पर्यटन आराखडा वनविभागाने २०१३-१४ शासनाकडे सादर केलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पर्यटन आराखड्यास शासनाने मंजूरी दिलेली आहे काय,

(३) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२४-०७-२०१९) : (१) निळवंडे धरण (अहमदनगर) येथील पर्यटन आराखडा उपवनविभागामार्फत शासनाकडे सादर करण्यात आलेला नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य परिवहन महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांना संपूर्ण राज्यात मोफत प्रवासाची मूभा देण्याबाबत

(४५) १४०६११ (१०-०७-२०१९). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या कामाच्या ठिकाणापासून ४० कि.मी. अंतरापुढे मोफत प्रवास करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याचा इशारा महामंडळाने माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान दिला असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, राज्य परिवहन महामंडळाच्या कर्मचाऱ्यांना संपूर्ण राज्यात मोफत प्रवासाची म्भा देण्याबाबत राज्य शासन निर्णय घेणार आहे काय,
(३) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२९-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) राज्य परिवहन महामंडळाच्या दि.१९.०५.२००० च्या परिपत्रकांन्वये राज्य परिवहन कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या निवासस्थानापासून कामाच्या ठिकाणापर्यंत ५० कि.मी. अंतरापर्यंतच्या प्रवासासाठी साध्या गाडीने प्रवास करण्यास मोफत पास देण्यात येतो. तसेच, राज्य परिवहन कर्मचाऱ्यांना व त्यांच्या कुटुंबासाठी वर्षातून प्रत्येकी एक महिना कालावधीचे दोन मोफत प्रवास पासेस देण्यात येत असून, उक्त पासाद्वारे कर्मचारी आपल्या कुटुंबासमवेत संपूर्ण राज्यभर मोफत प्रवास करू शकतात.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडचिरोली जिल्ह्यातील जंगलांमध्ये लागणाऱ्या वणव्यामुळे होणारे नुकसान

(४६) १४०७५४ (१५-०७-२०१९). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गडचिरोली जिल्ह्यात जंगलाचे प्रमाण अधिक असून दरवर्षी तेथील जंगलाना मोठ्या प्रमाणात वणवा लागत असल्याने वनांचे नुकसान होत आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, हे वणवे वन विभागाच्या कर्मचाऱ्यांच्या संगनमताने तेंदूचे कंत्राटदार आग लावीत असल्याचे निदर्शनास आल आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, मागील ३ वर्षात गडचिरोली जिल्ह्यातील किती भागामध्ये वणवे लागले व त्यामुळे किती हेक्टर जंगलांचे व जंगला जवळील गावांचे नुकसान झाले आहे,
(४) असल्यास, वणव्यामुळे लागलेल्या आगीचे वन विभागाच्या प्रयत्नातून किती जंगलाचे संरक्षण करण्यात आले व हे वणवे नैसर्गिक आहेत की मानव निर्मित आहेत,
(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(६) असल्यास, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०६-०८-२०१९) : (१) गडचिरोली जिल्ह्यात जंगलाचे प्रमाण अधिक असून दरवर्षी येथील जंगलात आग लागते, परंतु सदर वणव्यात वनाचे नुकसान झाले असल्याचे निदर्शनास आले नाही. मात्र भूपृष्ठावरील गवत व पालापाचोळा जळालेला आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) मागील ३ वर्षात गडचिरोली जिल्ह्यात आगीच्या एकूण ४७५० घटना घडल्या असून १८६७२.६८ हे. क्षेत्र जळाले आहे. मात्र जंगलाचे जवळील गावाचे नुकसान झालेले नाही.

- (४) गडचिरोली वनवृत्ताचे जवळपास संपूर्ण क्षेत्र पेसा अंतर्गत अनुसुचित क्षेत्र असल्याने गावातील लाभार्थी हे मोहाफुले हंगामात मोहाचे झाडाखालील पालापाचोळा जाळून मोहा फुले वेचणे सोईस्कर व्हावे म्हणून आग लावीत असतात. तथापि, सदर गावामध्ये जागरूकता अधिक राबवून ब्लोअर मशीनद्वारे मोहाच्या झाडाखालील पालापाचोळा प्रत्येक वनरक्षकांकडून वेळोवेळी जाळून संभाव्य आग प्रतिबंध करण्यात आले आहेत. बहुतांश आगीच्या घटना ग्राऊंड फायर (Ground Fire) प्रकारातील आहेत. बहुतांश आगीच्या घटना मानवनिर्मित आहेत.
- (५) व (६) सदर आगीबाबत वनगुन्हा जारी करून आरोपीचा तपास करण्यात येतो. आतापर्यंत १६ आरोपींच्या विरुद्ध कार्यवाही करण्यात आली असून त्यांचेविरुद्ध प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.
- (७) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे शहरातील एसटी बस स्थानकाच्या परिसरातील खासगी

वाहतूकदारांवर कारवाई करण्याबाबत

(४७) १४१०९५ (१०-०७-२०१९). श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे शहरातील शिवाजीनगर, स्वारगेट बसस्थानकावरून राज्य परिवहन महामंडळाच्या गाड्यामधून लाखो प्रवासी राज्यात प्रवास करतात, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर स्थानकामधील प्रवाश्यांनी खाजगी वहानातून प्रवास करावा यासाठी खाजगी वाहतूकदार स्थानकाच्या परिसरात उपस्थित असतात, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यामुळे ब-याचवेळा प्रवासी खाजगी वाहनाने प्रवास करीत असल्याने राज्य परिवहन महामंडळाच्या महसूलात तोटा होत असून खाजगी वाहतूकदारांविरोधात राज्य परिवहन महामंडळाच्या प्रशासनाने वारंवार तक्रार करूनही पोलीसांकडून याबाबत दखल घेतली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, मुंबई उच्च न्यायालयाने एस.टी. बसस्थानकाच्या दोनशे मीटर परिसरामध्ये खाजगी वाहतुकीस बंदी घातली असल्याने सदर बंदीची अंमलबजावणी स्थानिक पोलीसांवर सोपवण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, पुणे शहरातील एसटी बसस्थानकाच्या परिसरातील खाजगी वाहतूकदारांचा व त्यांच्या एजंट वर कारवाई करण्याबाबत पोलीस प्रशासनाकडून कोणती सक्षम यंत्रणा उभरण्यात आली वा येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) होय.

(५) पुणे शहरामध्ये स्वारगेट, शिवाजीनगर व पुणे स्टेशन येथील एस.टी. बसस्थानकाच्या परिसरात खाजगी वाहतूकदारामार्फत अवैध प्रवाशी वाहतूक करताना मिळून आलेल्या वाहनांवर वाहतूक शाखा, पुणे शहर यांचेकडून सन २०१८ मध्ये १८३ व मे, २०१९ अखेरपर्यंत १०८ वाहनांवर अवैध प्रवाशी वाहतूकीचे खटले दाखल केले आहेत. तसेच प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, पुणे यांचेमार्फत माहे मार्च, २०१९ मध्ये २४८ वाहनांवर दंडात्मक कारवाई केली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिवशाही बसचे अपघात रोखण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजना.

(४८) १४१६९० (१०-०७-२०१९). श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात चालवण्यात येणाऱ्या शिवशाही बसचे गेल्या दोन वर्षात तीनशेहून अधिक अपघात झाल्याच्या नोंदी असून सदर अपघातामध्ये काही प्रवाशांचा मृत्यू तर २३० प्रवासी जखमी झाले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या वतीने भोसरी येथे प्रशिक्षण घेतलेल्या वाहन चालकांनी तांत्रिकदृष्ट्या सक्षम नसलेल्या व वारंवार नादुरुस्त होणाऱ्या शिवशाही बस चालवण्यास नकार दिला असल्याने शिवशाही बस अप्रशिक्षित चालकांकडून चालविण्यात येत असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अप्रशिक्षित चालक शिवशाही बस चालवित असल्याने त्यांना गाडीच्या वेगावर नियंत्रण मिळवता येत नसल्याने अपघाताचे प्रमाण वाढले असल्याचे निरीक्षण वाहतूक तज्ज्ञांनी मत नोंदविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्यातील सुमारे १५०० शिवशाही बस अनुभवी व कुशल प्रशिक्षित चालकांना चालविण्यास देण्याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करण्याबाबत तसेच शिवशाही बसचे वारंवार होणारे अपघात रोखण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) होय.

(२) व (३) नाही.

(४) राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसेसचे अपघात टाळण्यासाठी चालक उजळणी प्रशिक्षण, अपघातग्रस्त चालकांचे विशेष प्रशिक्षण, चालकांची नेत्र/आरोग्य तपासणी, प्रोत्साहनपर बक्षिसे/बिल्ले इ. देण्यात येतात. त्याचबरोबर सुरक्षितता मोहिम राबवून चालकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यात येवून प्रबोधन करण्यात येते.

खाजगी भाडेतत्वावर घेण्यात आलेल्या बसवरील चालकांना राज्य परिवहन महामंडळाच्या मध्यवर्ती प्रशिक्षण केंद्र, भोसरी, पुणे येथील ए.डी.टी.टी. ट्रॅकवरील (संगणकीय वाहन चालन चाचणी पथ) चाचणी पास करणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे. तसेच, सदर चालकांना महामंडळाच्या चालकांप्रमाणे ४८ दिवसांचे सेवापूर्व प्रशिक्षण देण्याची बाब कार्यवाहीखाली आहे.

राज्य परिवहन महामंडळाद्वारे खाजगी पुरवठादार कंपन्यांसोबत नियमितपणे बैठका घेवून विनाअपघात सेवा देण्याच्या अनुषंगाने योग्य ती दक्षता घेण व उक्त चालकांकडून गैरप्रकार झाल्यास तात्काळ कारवाई करण्याबाबतच्या सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

तिवसा (जि.अमरावती) तालुक्यास नविन अद्यायावत बस देण्याबाबत

(४९) १४१७६८ (१०-०७-२०१९). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्हयातील चांदुर बाजार ते तिवसा या मार्गावर जिर्णवस्थेत असलेली राज्य परिवहन महामंडळाची बस उलटी पडल्यामुळे ५५ किंवा त्यापेक्षा जास्त प्रवासी जखमी झाल्याची घटना माहे जानेवारी, २०१९ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तिवसा बस स्थानकातून धावणाऱ्या सर्व गाड्या जिर्णवस्थेत व नादुरुस्ती असल्याचे ही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तिवसा तालुक्यात नविन अद्यायावत बसेस सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) समोरून येणाऱ्या त्रयस्थ वाहनाने बसला चालक बाजूकडून धडक दिल्याने व रस्त्याचे खोदकाम चालू असल्याने बस कलंडली व त्यामुळे दि.०४.०१.२०१९ रोजी अपघात झाला आहे. सदर अपघातात ५३ प्रवासी किरकोळ जखमी झाले आहेत.

(२) व (३) अमरावती विभागातून तिवसा बसस्थानकाकरिता सर्व बसेस या चांगल्या व सुस्थितीत असून दुरुस्त बसेस रस्त्यावर चालविल्या जातात. तसेच अमरावती विभागातील बसेसचा ताफा सध्दा ठेवण्यासाठी अमरावती विभागास एकूण २७ वाहने मध्यवर्ती कार्यशाळा नागपूर/औरंगाबाद येथून एम एस साठा बांधणी करून देण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य परिवहन महामंडळ प्रशासनाने वेतन वाढी संदर्भात जारी केलेल्या परिपत्रकानुसार वेतनवाढ देण्यात आली नसल्याबाबत

(५०) १४१९४१ (१०-०७-२०१९). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळ प्रशासनाने वेतन वाढी संदर्भात परिपत्रक जारी केले असतानाही बुलढाणा विभागातील अधिका-यांकडून सदर परिपत्रकानुसार वेतनवाढ करण्याची अंमलबजावणी केली नसल्याने निवृत्त एस.टी. कर्मचा-यांनी उपोषण करण्याचा इशारा माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान दिला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुसार राज्य परिवहन महामंडळाने वेतनवाढीसंदर्भात जारी केलेल्या परिपत्रकानुसार एस.टी. कर्मचाऱ्यांना वेतनवाढ देण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०२-०८-२०१९) : (१) व (२) होय.

राज्य परिवहन सेवेतील कर्मचाऱ्यांना परिपत्रक क्र.२७/२०१८ अन्वये वेतनवाढ देण्यात आली आहे. परंतु निधीअभावी सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना वेतनवाढीचा फरक अदा करण्यात आलेला नव्हता.

(३) बुलडाणा विभागातील दि.३१.०५.२०१८ पर्यंत सेवानिवृत्त झालेल्या एकूण २७० कर्मचाऱ्यांना फरकाची रक्कम रु.२,०१,२२,८९४/- (रु.दोन कोटी एक लाख बावीस हजार आठशे चौऱ्यान्नव फक्त) दि.१०.०५.२०१९ पर्यंत अदा करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :

मुंबई.

सचिव

महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.